LAHOLMS TIDNING

N:R 34. ÅRG. 24. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm. FREDAGEN DEN 11 FEBRUARI 1955. Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson. Lösnummer 20 öre.

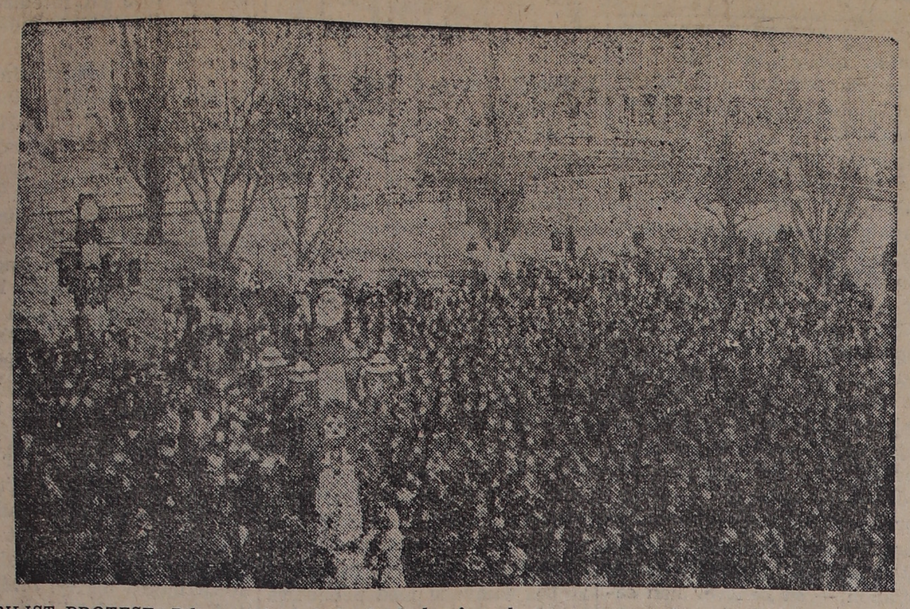

BILIST-PROTEST. Bilister från hela landet hade på onsdagsmorgonen samlats utanför riksdagshuset i Stockholm för att demonstrera sitt ogillande av Skölds investerings- och bilaccisförslag. Så här packat var det på riksdagshusplan vid tiotiden på onsdagsmorgonen.

Förorenat vatten största hälsofaran

Fyra miljarder behövs för acceptabel lösning

STOCKHOLM. (TT)

Det krävs krafttag om vi skall få bukt med vattenföroreningarna i vårt land. Det är på hög tid att forskningen sätter in alla resurser på detta område, men därtill krävs både pengar och ett intimare samarbete. Innan vatten- och avloppsfrågan är löst tillfredsställande måste man räkna med att under 15—20 år investera ytterligare minst 4 miljarder kr. Detta är stora pengar och här om någonsin borde väl vetenskapsmännen och experterna tas i anspråk på ett mer effektivt sätt.

Detta framgick med all önskvärd tydlighet, när bortemot 1,000-talet representanter för olika myndigheter, högskolor, universitet, industrier etc. på torsdagen samlades till en tvådagars vattenkonferens i Stockholm med Ingeniörsvetenskapsakademien som arrangör. Att frågan är brännande för både stad och land vittnar också det förhållandet om att man sällan sett så många landshövdingar och representanter för regeringen samlade vid ett tillfälle som detta.

Mellan 1½ och 1¾ milj. kr behöver forskningen för ändamålet, men det är väl använda pengar. Vattenfrågan griper in på alla områden, såväl de ekonomiska som de hygieniska. Och avloppsvattnet är busen i sammanhanget som en talare uttryckte sig. Det krävs att avloppsvattnet renas innan det åter släpps ut i våra vattendrag. Med den ökade standarden blir vattenförbrukningen större och avloppen flera.

Uppenbar hälsofara

Inte bara anständigheten utan framför allt hygienen står på spel i detta sammanhang. Paratyfusepidemien härom året blev en nyttig läxa för oss. Det är framför allt dricksvattnet som är den värsta smittvägen. I vårt land har t. ex. sex hepatit-, tre polio-, tre tyfus-, två dysenteri- och en paratyfusepidemi spritts genom dricksvattnet. Däremot synes faran av friluftsbad i förorenat vatten vara överdriven.

Även om vetenskapsmännen givetvis skall få tillfälle att fara utomlands för att studera hur utvecklingen gått där och till vilka resultat man kommit kan man inte bara kopiera. Vår natur lägger därvidlag hinder i vägen. Vi måste omsätta erfarenheterna efter våra förhållanden. Ett intimare samarbete med de nordiska länderna, där förutsättningarna kan anses vara mera likvärdiga, vore dock ett önskemål.

657,703 svenskar reste i Norge f. å.

OSLO. (TT — NTB)

Svenskarna utgjorde 70 procent av den totala turistströmmen till Norge båda 1953 och 1954, meddelar Statistiska centralbyrån. Allt som allt kom 567,703 svenskar till Norge under 1954 — hela antalet utländska turister uppgick till 807,201, vilket är den högsta siffra som hittills har registrerats.

RÄLSBUSS dödade två

LINKÖPING. (TT)

Två banarbetare, 57-årige Karl Oskar Josef Svahn från Valstad, Verkebäck, och 56-årige Karl Aug. Björkman, Västervik, förolyckades vid 22-tiden på torsdagskvällen då de utanför Ankarsrum påkördes av en rälsbuss som var en halvtimma försenad.

De båda arbetarna höll på med sprängningsarbeten i Rallarberget vid Fågelmossen mellan Ankarsrum och Forhult och har av allt att döma inte hunnit undan när bussen från Ankarsrum till Västervik kom. Båda dödades omedelbart. De fördes med rälsbussen till Fågelmossen, där ambulans mötte och förde dem till Västervik.

Olyckan inträffade i en trång skärning där tåget går fram genom Rallarberget. Ett lag banarbetare höll här på med att vidga skärningen och arbetade på natten för att inte hindra trafiken. Man höll på med att förbereda en sprängning, och då man visste att bussen var c:a en halvtimme försenad, räknade man med att hinna med sprängningen. Näs bussen kom hann de båda dödade inte kasta sig undan.

Svahn hade i 7½ år varit anställd vid järnvägen och Björkman hade drygt fyra års anställning bakom sig. Båda efterlämnar familjer.

Hotellbrand två omkom

SKÖVDE. (TT)

Två personer blev innebrända, då hotell Gillet i Skövde eldhärjades på torsdagskvällen. De båda, Johan Magnusson och Georg Karlsson befann sig uppe på andra våningen, där elden blossade upp. Brandmännen fann dem liggande döda — den ene i sängen och den andre liggande på golvet.

Det var vid 20,30-tiden som brandkåren fick larm om eldsvådan. Fem minuter senare larmades även reservbrandkåren. Då brandbilarna kom till hotell Gillet vällde tjock rök ut från andra våningen och först efter tre timmars hårt arbete kunde man släcka elden. Ännu vid 23,30-tiden pyrde det i väggar och tak. Orsaken till branden är ännu inte utredd.

Johan Magnusson, som bodde i andra våningen, anträffades av brandmännen liggande i sin säng. Han hade aldrig hunnit lämna den och hade fått så svåra skador, att han avlidit. Georg Karlsson hittades i andra våningen där han låg framstupa i korridoren. Han bodde sedan flera år i tredje våningen, där han hyrde ett vindsrum. Karlsson arbetade som chaufför vid FO-staben.

Planet är försvunnet

STOCKHOLM. (TT)

Det reaplan från Södermanlands flygflottilj, som försvann under flygning på onsdagen från Gotland till fastlandet, har ännu ej anträffats.

Under de fortsatta efterspaningarna på torsdagen upptäcktes från ett flygplan 8 km. nordost om Arkösund en tom livbåt. Den togs ombord av en tullkryssare och flögs sedan av en helikopter till Nyköping. Det är klarlagt att livbåten tillhör det saknade planet.

Motorfolket säger nej till Mossbergs fartgräns

Såväl Motorförarnas Helnykterhetsförbund (MHF) som KAK avstyrker, liksom Motormännens Riksförbund och länsstyrelsen i Halland, tidigare förslaget en generell hastighetsbegränsning. Däremot anser man allmänt förslaget om stopplikt vid huvudled och förbättrade belysningsanordningar vara något att ta fasta på.

Utredningens förslag i denna fråga kan icke läggas till grund för en proposition till riksdagen, säger MHF bl. a. Däremot biträder MHF utredningens förslag om en generell hastighetsbegränsning i tättbebyggda samhällen men föreslår att denna sättes till 60 km med rätt för länsstyrelse eller annan myndighet att sänka den, varvid dock största möjliga likformighet bör eftersträvas.

KAK avstyrker och föreslår att om generell hastighetsbegränsning i tättbebyggt område skall förekomma annat än vid vissa tillfällen, maximeringen i så fall inte sättes lägre än till 50 km/tim.

KAK tillstyrker i stort förslaget om lyktor och reflexanordningar och föreslår att släpfordon skall ha reflexanordningar som även återkastar vitt sken framåt. Utredningens tanke att hastighetsmätare på personbil obligatoriskt skall finnas avstyrkes liksom förslaget om en generell hastighetszon före järnvägskorsning. Förslaget om stopplikt före infart på huvudväg eller annan större väg tillstyrkes.

— Utredningen har lagt fram en rad förträffliga förslag till trafiksäkerhetens höjande, säger Sveriges automobilimportförbund, som dock avstyrker generell maximihastighet i tättbebyggt område införes. Beträffande 80-km.-gränsen anföres att en ovillkorlig fartgräns skulle hindra förarna att förkorta omkörningsmomentet, varigenom nya allvarliga riskmoment skapas.

Advokatnej

Majoriteten av Advokatsamfundets styrelse finner övervägande skäl tala mot införande av generell hastighetsbegränsning utom tättbebyggt område och avstyrker därför detta förslag.

Det är obestridligt att höga hastigheter innebär faror av särskilt slag, men det är inte klarlagt att en generell fartbegränsning är det lämpligaste medlet att komma till rätta med problemet.

GÖTEBORG: Vid tre kassaskåpsinbrott i samma fastighet vid Södra Hamngatan i Göteborg natten till torsdagen tillgreps sammanlagt omkring 16,500 kr. Polisen har ännu inte några spår efter förövarna.

CHURCHILL läste serier — totalförbud

LONDON. (TT — Reuter)

Brittiska regeringen har beslutat att lagstiftningsvägen förbjuda försäljningen av skräckserier i landet. Beslutet har föregåtts av en landsomfattande kampanj mot denna typ av nöjesläsning. Premiärminister Churchill har personligen studerat en del skräckserier innan regeringen beslöt att ingripa. Skräckserierna av amerikansk typ har under de senaste månadernas kampanj Storbritannien betecknats som förrånde, sexiga och sadistiska.

Efter Malenkov?

BRYSSEL. (TT — Reuter)

En kommunistisk parlamentsledamot reste sig på torsdagen i deputeradekammaren för att göra ett inlägg i den pågående jordbruksdebatten — och han ursäktade sig i förväg för sin bristande erfarenhet på området.

Talmannen, Camille Huysmans, replikerade med ett leende: "Ni skulle vara en förträfflig efterträdare åt Malenkov". Hela kammaren genljöd av skrattsalvor.

Värnplikten i röda Kina vållar oro

HONGKONG (TT)

Meddelandet om uttagning av manskap till den kinesiska armén har vållat en del oro i sakkunniga kretsar i Hongkong Det anses att införandet av värnplikt tyder på att kinesiska revolutionsarmén håller på att normaliseras och förvandlas till en armé efter sovjetmönster avsedd att stödja en regim, som redan sitter fast i sadeln

Den nuvarande kinesiska armén räknar tre miljoner man. Den kinesiska politiken kan, anser sakkunniga i Hongkong, komma att omstöpas so mföljd av utnämningen av marskalk Bulganin till premiärminister i Sovjetunionen.

Churchill vill fyrmaktskonferens

LONDON: **Premiärminister Churchill bekräftade på torsdagen att det är ett led i den brittiska regeringens politik att söka få till stånd en fyrmaktskonferens med Sovjetunionen vid en tidpunkt då det synes sannolikt att den kan ge verkliga resultat.**

Churchill sade detta i underhuset som svar på frågor från labourledamöter, som ville veta om han skulle träffa Sovjets nye regeringschef, marskalk Bulganin

Brända jordens taktik då Tachenöarna övergavs

TAIPEH. (TT—Reuter)

Hela civilbefolkningen har nu transporterats bort från de klippiga Tachenöarna efterlämnande de rykande ruinerna av sina hem och enligt militära kretsar i Taipeh väntas hela evakueringsoperationen vara slutförd inom två dygn.

Det innebär att de nationalistkinesiska och amerikanska fartyg som deltar i evakueringen på en vecka kommer att ha förflyttat 18,000 civila och 15,000 soldater från öarna utan att kommunisterna har sökt hindra dem.

Formosaregeringen tillkännagav på torsdagskvällen officiellt att den militära utrymningen av öarna Pishan och Yushan har avslutats. Dessförinnan hade den till 1,061 personer uppgående civilbefolkningen på dessa öar förts därifrån.

Chefen för amerikanska sjunde flottan, amiral Pride, omtalar att evakueringen av civilbefolkningen på Tachenöarna avslutades på onsdagen. En flicka föddes ombord på ett amerikanskt fartyg och både moder och barn befinner sig väl. Under utrymningen inträffade annars bara två dödsfall. Det var två civila kineser som dog av skador som de hade fått vid kommunistiska flyganfall mot öarna innan utrymningen började.

Klenvirkesuppvaktning från sågverksägarna

STOCKHOLM. (TT)

Finansminister Sköld uppvaktades på torsdagen av en deputation från Sveriges sågverksägares riksförbund, som begärde en uppmjukning av kreditrestriktionerna i fråga om de mindre och medelstora sågverken.

Rationaliseringen av sågverksindustrin har slukat stora kapitalbelopp för sågverksägarna och den mindre och medelstora sågverksindustrin brottas med likviditetsproblem. De ständigt stigande priserna på råvaran gör svårigheterna ändå större. De nu påbjudna kreditrestriktionerna gör det nästan omöjligt att skaffa likvida medel för drivningar och arbetslöner. Uppvaktningar i frågan hos riksbanken och affärsbankerna planeras till fredagen.

Förbundet uppvaktade på torsdagen handelsminister Ericson och då gällde det anslag, som förbundet sökt till utredningar och om möjligheten att av sågverkens s. k. PUA-medel få stöd för nya industrier för att tillvarata sågverkens och skogarnas avfall och klenvirke.

STOCKHOLM: Konungen har bidragit med 2,000 kr till insamlingen "Sverige hjälper". Pengarna skall användas till humanitär hjälp åt Etiopien och Pakistan.

LO söker kapital för AT-utgivning

STOCKHOLM (TT).

Landsorganisationens repreesntantskap tog vid sammanträde på torsdagen ställning till landssekretriatets beslut att rekommendera AT:s nedläggande. Representantskapet beslöt bordlägga frågan i avvaktan på vissa undersökningar om möjligheter att skaffa erforderligt kapital för att säkra en fortsatt utgivning av AT. Landssekretariatet eller eventuellt ett nytt representantskapsmöte skall efter undersökningsresultatet fatta det slutgiltiga beslutet i frågan.

Örebro Dagblad fortsätter

ÖREBRO (TT).

Vid konstituerande stämma med aktietecknarna bildades på onsdagen AB Örebro Dagblad för att överta Örebro Dagblads utgivning som daglig tidning. Minimikapitalet för det nya bolagets bildande, 300,000 kr, är säkerstält.

Starrblinda får nytt hopp

JÖNKÖPING. (TT)

En ny metod för ögonoperation omfattande hornhinnetransplantation har utarbetats av med. dr. Henrik Sjögren på länslasarettet i Jönköping. Metoden väntas revolutionera detta slag avoperationer. Dr. Sjögren har också konstruerat ett nytt instrument för ingreppets utförande och hitttills finns endast ett exemplar av detta, nämligen på ögonkliniken i Jönköping.

11-åring borta Skulle lifta till Köpenhamn

VÄXJÖ (TT).

En elvaårig skolpojke, Leif Gösta Roland Seibold, försvann i tisdags från sitt hem i Växjö. För några skolkamrater uppgav han att han tänkte lifta till Malmö för att därifrån ta sig över till Köpenhamn.

På järnvägsstationen i Växjö upplystes att pojken på tisdagseftermiddagen löst biljett till Alvesta. Ett hotell i Malmö har meddelat kriminalpolisen där, att pojken bodde på hotellet natten till onsdagen. På torsdagen lämnade han hotellet och uppgav han att han skulle fara till Köpenhamn, där han har en farbror och faster. Hos dem har han emellertid inte varit. Pojken efterlystes på torsdagskvällen i radio.

Pinay gick

PARIS (T. — Reuter).

President Coty vände sig på torsdagen till folkrepublikanen Pierre Pflimlin och frågade om han ville åta sig uppdraget att söka bilda regering, sedan den konservative politikern Antoine Pinay hade uppgivit försöket.

Pinay framhöll i ett samtal med president Coty att han inte såg någon möjlighet att lyckas sedan folkrepublikanerna hade vägrat att delta i en regering med honom som konseljpresident.

Det finns ingen möjlighet att få en ny regering bildad före nästa vecka. Regeringskrisen har gjort att republikens råd (överhuset) har uppskjutit debatten om pariavtalen om Västtysklands upprustning.

3,000 avskurna av SNÖSKRED

PARIS (TT — Reuter).

Väldiga snöskred har blockerat vägar och järnvägar samt brutit kraftledningarna och därmed avskurit tretusen personer från yttervärlden i vintersportorten Val d'Isere i franska Alperna .I Savoyområdet uppges läget vara kritiskt och i hela Frankrike har den senaste tidens häftiga regn kommit floderna att svämma över sina bräddar. I Paris har Seine-floden åter börjat stiga. På onsdagskvällen nådde vattnet över kajkanten i närheten av Notre Dame.

Byggregleringen kvar ännu ett år

Lagen om tillståndstvång för byggnadsarbete föreslås i remiss till lagrådet gälla ytterligare ett år eller till 1 juli 1956, Några ändringar i lagen ifrågasätts ej.

Skälen för byggnadsregleringens bibehållande är i år starkare än i fjol, framhåller socialministern De anmälda investeringsönskemålen för 1955 är mer än dubbelt så stora som det i tillståndsbudgeten beräknade utrymmet.

Skogsvård skoltävling

STOCKHOLM. (TT)

En skogsvårdstävling för landets folkskolebarn kommer i år att ordnas av skogsvårdsstyrelserna i samråd med skolöverstyrelsen. Tävlingen kommer att omfatta sådd, plantering, hyggesrensning och röjningsgallring.

Den skola som vinner tävlingen inom ett län får utse en elev, vilken som representant för skolan får göra en stockholmsresa i september för att delta i skogsvårdsstyrelsernas 50-årsjubileum och ta emot en minnesgåva, som överlämnas av kungen.

Mindre sprit i fjol till större kostnader

STOCKHOLM (TT)

I fjol såldes 43,49 miljoner liter spritdrycker mot 45,29 milj. liter 1953, vilket innebär en minskning med 3,8 proc. rapporterar Kontrollstyrelsen. Utminuteringen minskade från 39,50 till 38,27 milj. liter eller med 3,1 proc. och utskänkningen från 5,79 till 5,32 milj. liter eller med 8,1 proc.

Utminuteringen visade under december någon ökning från föregående år, de höjda priserna till trots.

Vinförsäljningen visar i gengäld fortsatt stark ökning. Ökningen i vinförsäljningen kom huvudsakligen på de lätta vinerna. Starkvinernas andel av hela vinförsäljningen minskade härigenom från 58,6 proc. till 1953 till 54,0 proc. 1954.

Konsumenternas utgifter för spritdrycker och vin uppgick i fjol till 1,110 milj. kr mot 1,021 milj. kr 1953. Av förstnämnda belopp hänförde sig 961 milj. kr till spritdrycker och 149 milj. kr till vin. Inom utminuteringen omsattes 853 milj. kr och inom utskänkningen 257 milj. kr.

Antalet motböcker var vid årets slut 2,028,315 mot 2,015,026 vid årets början. De kvinnliga motboksinnehavarna ökade under året från 255,545 till 255,944. Den genomsnittliga inköpsrätten pr motbok och månad var i fjol 1,88 liter. I genomsnitt inköptes av denna kvantitet 1,58 liter eller 83,9 proc.

I städerna anhölls i fjol 43,278 fyllerister mot 42,545 1953, vilket innebär en ökning med 1,7 proc. I Stockholm var ökningen 7,5 proc.

I hela landet avdömdes enligt preliminära uppgifter 41,720 fylleriförseelser mot 41,554 1953. De kvinnliga fylleristerna ökade från 905 till 952. Av alla under året avdömda fylleriförseelser kom 75 proc. på personer utan motbok mot 74 proc. 1953. Slutligen kan nämnas att 21,7 proc. av de dömda under 1954 nått högst 25 års ålder mot 20,7 proc. 1953.

Kallare

Landdistrikt: Svag till måttlig nordlig, senare nordvästlig vind. Tidvis ökad molnighet men uppehållsväder. Småningom något mildare vid kusten, eljest tämligen kallt.

Allmänna utsikter: Vind mellan nordväst och nordost. Den kalla väderlekstypen väntas fortsätta.

Kattegatt: God till frisk nordlig bris, som vrider till nordväst. God sikt.

SÄKERHETSRÅDET behandlar Formosa

WASHINGTON. (TT — AFP)

Förenta Nationernas säkerhetsråd kommer att sammanträda i början av nästa vecka för att diskutera Formosa-situationen och kinesiske regeringschefen Chou En-Lais avvisande svar på FN:s inbjudan, säger man på initierat håll i Washington.

Chou En-Lais personliga budskap till FN:s generalsekreterare Dag Hammarskjöld lär ha motiverat den kinesiska inställningen till denna fråga men sägs inte ha inneburit någon ändring i Kinas hållning.

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm

Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.

Telefoner:

Redaktionen 300
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Axel Larssons bostad anknytning 299

Annonspriser:

Före text 30 öre pr mm.
Textsida 32 öre pr mm.
Särsk. begärd placering å textsida 34 öre pr mm
PRISFÖRHÖJNING debiteras med 30 procent för annonser beordrade med petitstil.
Önskas hyra, platssökande och borttappat 25 öre pr mm.
Förlovnings-, lysnings-, vigsel- o. födelseannonser 7:— kronor.
Annonser placeras ej på första sidan.

Prenumerationspris för 1955:

Helår 31:—, halvår 16:50, kvartal 8:75, mån. 3:25.

Se bättre ut...

med våra eleganta Glasögon

SPARA...

spara Edra ögon med FILTRALUX UNICOLOR det vilsamma glaset.

Receptglasögon expedieras.

ANDERBERGS OPTIK
Stortorget, Ängelholm
Telefon 105 44.

Laholms Rödakorskår

har ÅRSMÖTE å Conditori PHOENIX måndagen den 14 febr. kl. 19.

Sv. Elektrikerförbundet

avd. 162 Laholm

avhåller extra möte å Veinge hotell lördagen den 12 febr. kl. 16.30. Möt upp mangrant. Viktiga frågor.

Styrelsen.

Svenska Träindustriarb.-förb.

avd. 237 Laholm

håller årsmöte i möteslokalen, Östertullsgatan, tisdagen den 15 febr. kl. 19.30.

Styrelsen.

Våxtorp

Arbetarekommunen har årsmöte i banklokalen söndagen den 13 febr. kl. 10.

Styrelsen.

Till salu

Potatissättare

Överums Thule, 2 rad. för såväl häst som traktor ,beg. men i prima skick till salu förmånligt.

LAHOLMSORTENS LANTMANNAFÖRENING
Tel. 25 o. 425.

Allgaier 133

med LASTAPPARAT och KLIPPANHYTT.

Körd 260 timmar, säljes till reducerat pris.

Richardson's bilhus
FLYGARGATAN 12
TEL. VÄXEL 18040
Filial i FALKENBERG, tel. 896
HALMSTAD.

Att hyra

Möbl. rum

med kokskåp, egen ingång, hyresledigt, helst manlig.

Tel. 360 Laholm efter kl. 18.

En sydhallänning

kan inte gärna vara utan

LAHOLMS TIDNING

så gör oss — och honom — tjänsten att rekommendera LT.

Ängelholms Betodlareförening

u. p. a.

kallar medlemmarna till ord. föreningsstämma å hotell Thor i Ängelholm måndagen den 21 februari kl. 15.

Stadgeenliga ärenden.

Därefter föredrag av agronom K. Anerud , Alnarp. Ämne: Praktiskt växtskydd i modernt jordbruk i insekts- och svampåret 1954. Bilder.

Styrelsen.

Knäreds Bygdegård

Knäreds SLU-avd. anordnar KAMRATFEST söndagen den 13 febr. kl. 19.30. Musik av Harmonys orkester.

SERVERING. MEDLEMSKONTROLL. Styrelsen.

Hasslövs SLU-avd.

anordnar månadsmöte i Hasslövs Bygdegård söndagen den 13 febr. kl. 19.

Musik av Blue Stars orkester till kl. 23.30.

I samband med mötet anordnas protokollskrivningstävlan.

Alla SLU-are hälsas välkomna.

Kommitterade.

Ahla SLU-avd.

anordnar KAMRATFEST i Lagagården lördag. d. 12 febr. kl. 20.

För musiken svarar The Boys orkester.

För underhållningen svarar Snöstorps-amatörerna.

Styrelsen.

Revyn "Hotell lätt på sne"

ges för andra gången i Ordenshuset i Skogaby söndagen den 13 febr. kl. 19 precis.

Efteråt blir det DANS av The Boys orkester till kl. 23.30

Skogaby Motorklubb.

FEST

anordnas lördagen en 12 febr. kl. 20—24 i Våxtorps Bygdegård. Musik: Russi Åströms orkester, Falkenberg.

Allmänheten inbjudes.

Våxtorps Gatubelysningsförening.

SOLBACKEN, Edenberga

DANS lörd. den 12 febr. kl. 20—24.

Musik av Lasse Arnys orkester från Hälsingborg.

Sedvanliga nöjesanordningar.

Ränneslövs G. I. F.

Danspalatset Pershög

BÅSTAD lördagen den 12 febr. kl. 8—12.

SAX-SÖLVE

känd från otaliga radioframträdanden och hans 8-MANNABASS.

Buss avgår som vanligt från Laholm kl. 19.30.

Strandpaviljongen

SKÅNES FAGERHULT

Lördagen den 12 febr. kl. 20—24

Huller om Buller-afton

med TENORS ungdomliga, moderna och eleganta orkester på estraden.

Nöjeshallar inomhus. Förstklassig servering.

SOMMARLUST, Margretetorp

Lördagen den 12 febr.

Maskeradbal KL. 20

med

Rumbaafton KL. 20

RUMBAORK. SUNNY STAR RUMBAORK.

Helt maskerade fri entré. 100:— i priser utdelas.
Kl. 22.30 Demaskering.

Festarrangörer!

Då det gäller fester med tombola. Am. lotterier och för övrigt allt i festbranschen rekommenderas Engrosfirman Sture Malmgren, Kristianstad.

Representant:
Annonschef Axel Larsson,
Box 78. Tel. 299 Laholm.
Träffas säkrast efter kl. 19.
Katalog på begäran.

KÖP UR BILLIGT

Ett mindre antal herr- och armbandsur, bordsur, väckarur, gökur och väggur utsäljas med upp till

50 % RABATT

Dragspel, gitarrer, klarinetter, nya och beg. billigt. Priser från 35 kr. Passa på detta enastående tillfälle, som kanske aldrig återkommer. Kom in redan i dag.

Gunnar Gran. Våxtorp. Tel. 92.

Garnnytt

SIMBA av ögletyp (pudelgarn)
Lämpligt till jackor, garnityr och schalar.
Garn och beskrivningar i stort urval.

Broms Garnhandel

Storgatan, Laholm. Tel. 65.

LT

DEN 11 FEBRUARI.

Förvirrad opposition

Riksdagen beslutade på onsdagen om investeringsavgift och bilaccis i enlighet med den kompromiss, som uppnåtts i bevillningsutskottet. Den viktigaste ändringen, som härigenom företagits i propositionen, är att det avgiftsfria bottenbeloppet vad beträffar investeringsavgiften höjes från 15,000 till 20,00 kronor. I propositionen hade föreslagits, att inventarieförvärv inte skulle bli avgiftspliktigt, därest leverans skett eller skriftligt avtal om leverans träffats före den 1 januari 1955. Utskottet ändrade denna tidsgräns till senast den 15 januari. Beträffande bilaccisen vidtogs den ändringen, att avgift skall utgå, då ansökan om fordonets upptagande i eller överförande till bilregistret inkommit till länsstyrelsen efter den 31 januari. Propositionens datum var i detta fall den 15 januari. Vidare fick handeln med gamla bilar en smidigare utformning enligt utskottets förslag.

Investeringsavgifterna är givetvis, såsom Pettersson i Dahl (bf) framhöll ,en besk medicin. Men vet man att kuren är nödvändig så får man underkasta sig dessa obehag. Det gäller ju att undvika en ny inflation, som skulle vara ungefär det värsta som kunde hända vår samhällsekonomi. Investeringsavgifterna har tidigare visat sig ha god effekt i konjunkturdämpande syfte, och det kan inte råda någon tvekan om att de även i nuvarande läge måste vara det bästa medlet. De måste emellertid, såsom bl. a. finansminister Sköld och inrikesminister Hedlund underströk, vara begränsade till en kort tidsperiod, om man därmed skall nå syftet att få till stånd ett uppskjutande av investeringar, som är mindre angelägna i nuvarande läge. Enligt det beslut, som riksdagen fattat, skall investeringsavgift och bilaccis utgå under 1955.

Oppositionens ståndpunktstagande i denna fråga talar om höggradig förvirring. I folkpartiets och högerns gemensamma reservation medges, "att det för närvarande föreligger vissa risker för en utveckling i inflationistisk riktning". Folkpartiledaren Ohlin har vid några tillfällen, bl. a. i remissdebatten, förklarat, att han inte tror på några sådana risker. I investeringsdebatten talade nu folkpartisterna enligt den sistnämnda uppfattningen och inte enligt vad de skrivit i reservationen. Det finns ingen inflationistisk drake, menade t. ex. Kristensson i Osby (fp). Oppositionen har ju alltid kritiserat regeringen för att den kommit försent med åtgärder — men nu tycker oppositionen, att regeringen är för tidigt ute. Den uppfattningen delas emellertid inte av näringslivet. Finanstidningen har som bekant gett folkpartiledaren Ohlin en uppsträckning härför.

Bondeförbundaren Pettersson i Dahl träffade nog huvudet på spiken, när han nu i investeringsdebatten trodde sig finna en partitaktisk förklaring till Ohlins ekonomiska lättsinne: "När vi för några år sedan hade en besvärlig inflation, förklarade ju oppositionen, att regeringen skulle misslyckas i strävandena att bemästra krisen. Men det lyckades ju för regeringen att hejda inflationen, och det tyckte förstås Ohlin var förargligt. En sådan taktisk felspekulation tänker han tydligen undvika den här gången. Nu säger han alltså, att det inte finns någon risk för inflation — så behöver han sedan inte medge, att regeringen ännu en gång räddat oss från inflation". Ja, det är tydligt, att Ohlin litar på regeringen.

Oppositionen yrkade avslag på såväl invensteringsavgift som bilaccis. I stället rekommenderade man den gamla vanliga patentmedicinen, räntehöjningen. Vilket motiv folkpartiet kunde ha härför, är svårt att förstå. Finns det ingen inflationsfara, när folkpartisterna talar om investeringsavgift, så finns det väl heller inte någon sådan fara, när de talar om räntehöjning. Högräntepolitiken är tydligen en sådan lycka för oppositionen, så den kan de önska sig ändå. Investeringsavgiften betyder ryckighet i investeringsutvecklingen och den är kostnadsförhöjande, påstod oppositionen. Några sådana avigsidor skulle inte trollmedicinen räntehöjningen ha.

Det är en mycket bräcklig argumentering. Räntehöjningen måste ju ha ryckighet i minst samma utsträckning som investeringsavgiften. Kristensson i Osby (fp.) ville ju t. o. m. ändra räntan varje vecka. Det kan ju inte heller råda någon tvekan om att räntehöjningen i betydligt större utsträckning än investerinigsavgiften är kostnadsfördyrande. En räntehöjning drabbar alla företag och höjer därmed priserna. Hur hårdhänt gångna tiders räntepolitiska överraskningar verkade är, som Vigelsbo framhöll, ännu i friskt minne.

Oppositionens egendomligaste manöver var dess reservation för att jordbruket skulle undantas från investeringsavgift. Det var rörande att se, hur oppositionen rusade ifrån förståndet för denna partimanövers skull. De nödvändiga rationaliseringarna inom det mindre och medelstora jordbruket får inte bromsas av investeringsavgiften, sade Velander (h). Det blir många jordbrukare, som får känning av investeringsavgiften, sade Wehtje (h). Hur kan bondeförbundet acceptera en sådan kostnadsfördyring för jordbruket? frågade Nilsson i Svalöv (h).

Man får väl inte begära konsekvens av oppositionen. Men om man finge det — hur skulle då oppositionen förklara, att den vill undanta jordbruket från investeringsavgift men inte från den räntehöjning, som oppositionen vill ha i stället? Investeringsavgiften kan belasta jordbruket med högst 15—20 miljoner kronor per år. Men en räntehöjning på 1 procent skulle, såsom jordbruksminister Norup framhöll, kosta jordbruket 35—40 miljoner kronor. Det är alltså oppositionen, som vill lägga kostnadsfördyringar på jordbruket. När 20,000 kronor nu blir avgiftsfria blir investeringsavgiften överhuvudtaget inget problem för jordbruket. Det framgår t. o. m. av högermotionen i frågan, att jordbruk upptill 400—500 tunnland gott klarar sig undan investeringsavgift.

Den uppnådda kompromissen ligger i linje med yrkandena i bondeförbundsmotionerna — även om inte alla önskemålen tillgodosetts. Härigenom beaktas inte bara jordbrukets intressen. Kompromissen äro också av allra största betydelse för hantverk och småindustri — ja, överhuvudtaget för landsbygdens företagsamhet. Det är sannerligen inte oppositionens förtjänst, att denna kompromiss kunnat uppnås. Oppositionen har återigen fört demonstrationspolitik. Den har, som Pettersson i Dahl uttryckte det, laddat med knallpulver. Det smäller — men sedan blir det inte mer.

(J.)

LAHOLM

Hallands läns civilförsvarsförbunds

arbetsutskott hade den 9 ds sitt första sammanträde för året. Härvid beslöts bl. a. årsmöte skulle hållas i Halmstad den 27 mars. Till mötet har förbundet såsom föredragshållare lyckats förvärva flyggeneralen Axel Ljungdahl. Han kommer att tala över det intressanta ämnet "Flygangrepp mot hemort — förr och nu". Till denna del av årsmötet kommer allmänheten att inbjudas, varför antagligen en stor lokal kommer att behövas. Av vid sammanträdet föredragen kassarapport framgick att samtliga länets städer, Oskarströms köping och så gott som alla landskommuner med pekuniera bidrag stött förbundet i dess för länets civilförsvar så viktiga verksamhet.

Förbundets verksamme och skicklige chefsinstruktör och verkskyddskonsulent Jarl Josefsson har avflyttat från länet, varför han fr.o.m. den 1 februari entledigats från dessa befattningar. Till hans efterträdare såsom chefsinstruktör har utsetts brandmästare Oscar Johansson, Halmstad, och till verkskyddskonsulent ingenjör Sture Benson, Varberg.

Ämnar Ni

reparera och isolera Edra bostadshus så använd masonite och porösa träfiberplattor, som alltid finnas i lager hos oss.

CARL LARSSONS EFTR.
Larsson & Berkman.
Tel. 38, 191 o. 781 Laholm.

Tjärby BF-avdelning

höll på torsdagen årsmöte i Daggarps skola under ordf: skap av Bertil Viebke, Tjärby, som också omvaldes till ordförande. Även de två andra styrelseledam. Bertil Ohlsson, Daggarp, och Henry Brandt, Elestorp, omvales. Till suppl. utsågs Ivar Magnusson, Daggarp, Tage Bengtsson, Tjärby, och Eve Brorsson, Elestorp.

Rev. blev Evald Lundgren o. Evert Jönsson, båda Tjärby. Representant i SLKF-avd:s styrelse blev Robert Lundgren Tjärby, och som ombud till distriktsstämman valdes styrelsen jämte Ivar Magnusson, Daggarp.

Äggnoteringen

för noteringsveckan den 11—17 febr. är vid Walda i Vallberga 2:65 pr kg. (pris till producenterna). Sv. Lantbruksförbundets notering för samma vecka 2:50 pr kg.

Till kyrkoherdetjänsten

I V. Karups och Torekovs församlingars pastorat hade vid andra ansökningstidens utgång den 4 febr. inga nya sökande anmälts. Vid valet i december erhöll som bekant kommminister Harry Lundquist, Öljehult, stor majoritet.

Skogaby koop. kvinnogille

har hållit årsmöte. I styrelsen omvaldes fruarna Astrid Nilsson och Märta Lindqvist samt nyvaldes fru Anna Andersson i stället för fru Ester Johansson som undanbad sig återval. Kvarstående i styrelsen äro fruarna Emma Ohlsson och Agnes Jönsson. Till revisorer omvaldes fruarna Edith Magnusson och Anna Holkert. Fruarna Märta Lindvist och Astrid Nilsson valdes att deltaga i ett instruktionsmöte i Halmstad den 26—27 febr. Av verksamhetsberättelsen framgår bl. a. att gillets mångåriga ordf., fru Alma Andersson, avflyttat från orten. Hon har varit med sedan gillets start 1928. Gillet har varit representerat vid distriktsmötet i Varberg samt kamratfesten i Oskarström. Till cancerforskningen har insamling företagits, likaledes till Rädda Barnen. Femtonde året i följd har klädesplagg insamlats till Norrlandsbarnen. Efter årsmötesförhandlingarna bjöd värdinnan, fru Ester Johansson, på kaffe. Nästa möte skall hållas hos fru Anna Holkert första onsdagen i mars.

Hovrätten fastställde dom i stöldmålet från Olssons Textil.

Målet om den stora stöldhärvan vid Olssons Textilfabriker i Genevad var på torsdagskvällen uppe vid Västra Sveriges hovrätt i Göteborg. Det var före jul föremål för handläggning vid häradsrätten i Laholm, sedan en av de inblandade överklagat sin dom. Hovrätten fastställde dock häradsrättens dom, som löd på 4 mån. ovillkorligt straffarbete.

Kommunalman i Gällared låg död på skogsväg.

Lantbrukare Abel Andersson Bäckagård, Gällared, hittades sent på onsdagskvällen död på vägen som leder till Skogsforsens kraftstation vid Intäkten. En trafikbil, förd av chauffören Åke Andersson, Ullared, observerade plötsligt Andersson ligga raklång över vägbanan. Avståndet var för kort för att chauffören skulle hinna bromsa in fordonet och Abel Andersson släpades med detta några meter. I bilen färdades provinsialläkaren Stellan Erikson. Ullared, och distrikts sjuksköterskan Ada Karlsson. Doktor Eriksson kunde bara koistatera, att Andersson var död. Huruvida han blivit överkörd och dött av skadorna, eller om han drabbats av en hjärtattack och blivit liggande på vägbanan, kan inte med säkerhet fastslås. Obdukation kommer att förrättas i Falkenberg, dit stoftet föres på lördag Obduktionsförrättare blir docent Hjalmar Sjövall, Lund. Ingenting tyder på att något brottsligt föregått hr Anderssons hastiga död.

Abel Andersson var en i byg den mycket känd kommunalman. Han var dessutom mycket anlitad såsom auktionsman och boutredningsman. På onsdagen hade han varit ute och hjälpt några sockenbor med deras deklarationer. Vid 20.20-tiden hade han lämnat en gård, där han hjälpt till med deklarationerna. Gården är belägen endast 800 meter från den plats, där Anderssons döda kropp återfanns.

"Hotell på sne" för andra gången i Skogaby.

Som framgår av annons i dagens tidning kommer Skogaby Motorklubb att på söndag för andra gången uppföra revyn "Hotell på sne" i Ordenshuset. Den spelades för tre veckor sedan inför fullsatt hus och de medverkande — ett 15-tal — utförde sina roller på ett förtjänstfullt sätt. För de lokala inslagen svarade Stig Jacobsson, Rune Nilsson, Stig Helgesson och Göte Bengtsson vars visor och monologer uppskattades av den talrika publiken. Att döma av de applåder som kom amatörartisterna till del kommer den säkerligen att dra fullt hus även på söndag.

Grismarknaden i Hörby.

På grund av rådande snöväder kunde endast ett begränsat antal smågrisar framföras på torsdagens marknad i Hörby. Noteringen förblev oförändrad. De största grisarna kostade således 60—65 kr. Medelstora 54—59 och mindre grisar 45—53 kr.

Sv. Träindustriarbetareförb.

avd. 237 Laholm håller årsmöte tisdagen den 15 febr. i möteslokalen, Östertullsgatan. Se annons.

Sv. elektrikerförb., avd. 162, Laholm,

har extra möte å Veinge hotell i morgon em. Viktiga frågor står på dagordningen varför medlemmarna uppmanas infinna sig mangrant. Se annons!

Sax-Sölve till Pershög

Danspalatset Pershög bjuder vanligtvis sin publik de bästa dansorkestrar som står att uppbringa. I morgon kväll blir det emellertid någonting alldeles extra, i det att man lyckats engagera den från radion så välbekante Sax-Sölve och hans stora orkester. Om denna behöver inte mycket ordnas alldenstund var och en urder radions danstimmar kunnat skapa sig en föreställning om dess höga klass. Det kan sålunda vara trevligt att träffa dessa för örat redan så välbekanta mannar personligen. Att det blir publikkväll av stora mått kan anses självskrivit.

De annons:

Frummerins

REALISERAR

ännu några dagar till rekordlåga priser bl. a.

KAPPOR, svarta och kulörta
KOSTYMER
ÖVERROCKAR
KLÄNNINGSTYGER i ylle och bomull
HERRSKIDBYXOR fr. kr. 19:95
DAMSKIDBYXOR fr. kr. 15:—
POJKSKIDMÖSSOR fr. kr. 4:85
VINDTYGSJACKOR dam och herr fr. kr. 17:25
Varma PULLOVERS och **SLIPOVERS**, även för pojkar
YLLESTRUMPOR, dam och herr, mycket billigt.

Frummerins

RK-årsmöte:

Laholms-kretsen skall propagera för blodgivning

Det kommer att sättas igång en intensifierad propagana för blodgivning enligt ett beslut som på torsdagen fattades. vid årsmöte med Laholmskretsen av Svenska Röa Korset i Sparbankslokalen i Laholm.

Som orförande vid förhandlingarna presiderade sparbankskamrer Folke Willstrand som också valdes till ordf. i kretsen. Övriga styrelseledamöter blev Maria Persson, v. ordff., frk Ebba Ljunggren, kassör, fru Gurli Ekberg, sekr. fru Ann-Marie Christensson, materialförvaltare, frk, Anna Andersson, fru Dagmar Klinker, fru Hildur Lundblad, doktor Lars Edén och fru Ulla Jönsson, den sistnämnda som representant för URK-avdelningen.

Årsmötet beslöt att sätta igång en intensiv propaganda inför den blodgivningskampanj som pågår och vidare beslöt kretsen att skänka linneutrustning till kolonin Lagalund.

För kretsens verksamhet under fjolåret har vi tidigare utförligt redogjort i dessa spalter.

Knäred

Knäreds SLKF-avd.

har hållit månadsmöte under Florence Pålssons ordförandeskap. Studieledaren påminde om att just denna årstid är den mest lämpade för studiearbete varför de medlemmar som är intresserade för en studiecirkel kan vända sig till Svea Hartman för närmare upplysningar.

En planläggning av föreningens arbete under innevarande år diskuterades. Man beslöt att stödja Riksföreningen för kräftsjukdomarnas bekämpande genom att rekvirera ett block kvittenser.

Man samlas till nästa möte den 8 mars kl. 14 på Ålderdomshemmet. Till kommitté för detsamma valdes Karin Axelsson, Brita Andersson och Rut Axelsson, Björkered, som sammankallande Karin Axelsson. Mötet avslutades med samkväm vid kaffebordet där också ordföranden läste ett par kap. ur Astrid Petterssons senaste bok .

Veinge

Vackert netto vid Veinges RK-soaré.

Veinge—Tjärbys Rödakorskrets soaré på Veinge Hotell i onsdags gav ett vackert slutresultat. Inte mindre än 1,853:50 kr. drogs på lotterier o. auktion. Detta trots det dåliga vädret som säkerligen avskräckte en del från besök.

BRIDGE

Växtorps bridgeklubb

har spelat en partävling som gav följande resultat: 1) Einar Jönsson /Håkan Jönsson 136 p., 2) Bertil Johansson/Sune Andersson 131 p., 3) Bertil Brokvist/Carl-Axel Nilsson 130 p., 4) Lizzie Wahl—Sten Johansson 127 p., 5) Gottfrid Eriksson/Bertil Eriksson 126 p. Medelpoäng 120.

LSS I HISHULT:

Där musikanter och "plåtslagare" samsas med läsare och konstnärer

När vintermörkret kurar bakom skogsåsarna, när dimmorna sveper nejden i ett gråvitt dok, när höstregnen piskar plöjen och stubbåkrar eller när frosten som Dan Andersson så målade en gång skrev "går tjurig och hård invid grind" drar en karavan till den nya skolan i Hishult, till Kornhult, till Handskholmen, till Skönhult och allt vad ställena heter där LSS har studiecirklar igång. Inte mindre än elva sådana cirklar har i vinter varit eller är igång i Hishultsbygden. Här blandas engelska glosor med de senaste rönen om svinskötsel, här trollar stadiga husmorshänder mjukt och varsamt med färgstoff på glatta porslinsytor, här blandas vävstolens rytmiska dunkdunk med toner från unga flickhänders trevande lek på dragspelets tangenter, här drömmer mognande flickor drömmar om rosor och eld medan nålen sömmar, medan amatör-plåtslagarna-fotograferna ramar in bildsviterna av intresse och arbetslust i kamerans sökare.

Så ungefär tedde sig de kalejdoskopiska glimtar vi fick när vi häromkvällen gjorde ett besök uppe i den nya folkskolan i Hishult där några av kurserna var samlade. Det blev ett möte med kunskapstörst och hobbyintresse som frapperade och väckte beundran.

Redan före jul avverkades den första av säsongens kurser — den i halmslöjd och vid vårt besök sjöng man eller kanske rättare sagt spelade man på sista versen på ännu en: musikkursen. Men i de övriga håller man på ännu ett bra tag. Än så länge är det ju vinter.

Med dragspelet i högsätet.

Så kallade Radiotjänst en gång ett av sina dragspelsprogram och namnet kan också vara signifikativt för Hishults-cirkeln i musik. Här sitter formligen dragspelet i högsätet hos de sex ungdomarna som är med — fyra pojkar och tre flickor. Och att de trivdes med kursen och sin lärare var heller inget att ta fel på.

— Ungdomarna har varit duktiga, berättar läraren, yrkesmusikern Gösta Johnsson från Spånstad i Åled, och vi har trivts väl tillsammans under de här femton lektionerna. Vi har kört två timmar och kanske litet mer varje tisdagskväll och de har fått lära sig de första grunderna.

Nåja, så rasande mycket är det kanske inte om man ska se på det stora hela med ung. 30 timmar men de har spelat litet hemma också och finns det bara litet anlag och vilja så kommer det så småningom. Meningen är ju heller inte att de ska bli stjärnmusiker.

Bredvid honom satt just då lilla Gunilla Eriksson och spelade "Nu börjar vi igen" och den lilla enkla låten lät faktiskt riktigt bra.

Hos "plåtslagare" och "bildhuggare"

I en liten lokal ovanför Konsum-affären i Hishult träffade på en annan LSS-cirkel. Här var det mera till åren komna personer — samtliga herrar — som bänkat sig för att sätta sej in i fotograferingens mysterier som efter den här kursen inte längre kommer att vara några mysterier för de 11 deltagarna.

Ledare för kursen är Sven Hjalmarsson med biträde av Bertil Persson, Örkelljunga. Här snackades det om motiv, inställningar, bländare, avmaskning och alla de facktermer som en "plåtslagare" eller "bildhuggare" — gängse yrkesslang i fotokretsar — rör sig med. Som lärobok i ämnet hade man en bok av landets kanske främste amatörfotograf Gösta Skoglund.

Så jag målar donna Binca . . .

Fortsättningen är väl också bekant: ty så det roar mig att måla. Roade av målning är också de 11 damer som deltar i cirkeln "Teckna och måla" som har fru Jane Larsson, Laholm, som ledarinna.

Den cirkeln huserar i en av salarna i den nya folkskolan och där trollar flinka kvinnohänder fram de vackarste och trevligaste motiv på porslin.

Hos "grannar" — engelska kursen där folkskollärare Karl Gustav Henriksson leder en av yrkesskolans kurser — höll man på med mera skräckbetonade saker. Kursledaren läste en spännande spionthriller på engelska och det var inte utan att vi kände något av Mannen- i-svart-stämning. Men också LSS har en engelsk kurs och som ledare för denna fungerar folkskollärare Lennart Svensson som emellertid för kvällen själv satt sig på skolbänken som elev i fotokursen. Som LSS-lärare har han emellertid åtta elever att bibringa elementära kunskaper i världsspråket upp i Kornhults skola.

Ja, de e kvinnan bakom allt . . .

Så sjöng på sin tid Ernst Rolf i en populär schlager och den kunde också deltagarna i Hishults alla LSS-cirklar stämma in i för bakom allt står här en kvinna: fröken Edit Bengtsson i Linghult.

Hon är den drivande kraften som offrar en oerhörd massa tid och energi — just ett sådant energiknippe och entusiast som behövs för att hålla studieverksamheten igång.

Det är också hon som orienterar oss om den övriga cirkelverksamheten.

— Förutom de kurser som är igång här i kväll har vi två i svinskötsel — i Handskholmen som ledes av Georg Persson, Tönnersa, och en i Skönhult där jordbruksinstruktör Bror Håkansson, Laholm, för spiran. De är upplagda dels som brevskola och dels med praktisk verksamhet och kontrolleras av Hushållningssällskapet. Kursen i Handskholmen räknar 7 och i Skönhult 9 deltagare.

Brevskola ingår också i en vävkurs med 9 deltagare som har fru Karin Ryberg från Halländska Hemslöjden i Halmstad som ledare. Fru Ryberg har emellertid ytterligare en sträng på sin båge i Hishult: hon förestår nämligen också kursen i prydnadssöm. En 24-timmarskurs med 14 deltagare där huvudvikten lagts på s. k. hallandssöm.

Slutligen arbetar två kurser i klädsömnad: en i Kornhult med 10 deltagare och en i Oxhult med 8. I båda dessa är det fru Essie Olsson, Kornhult, som instruerar.

Alson.

Hishult

Hishults SLKF-avdelning

höll på torsdagen månadsmöte hos fru Gunborg Roos, Bjärnared och under ordförandeskap av Louise Karlsson, Damsbygget Till representant i kretsstyrelsen föreslogs Louise Karlsson, Damsbygget med Ellen Jönsson, Oxhult, som ersättare.

En intressant redogörelse från informationsmötet på Villa Terra i Falkenberg lämnades av Nanny Jönsson och Runa Mossheden som bevistat detta.

Till kräftsjukdomarnas bekämpande anslogs 30 kr. Nästa möte blir i mars månad hos Anna Pettersson, Eketsbygget. Det välbesökta mötet avslutades med ett trevligt samkväm.

Skytte

Laholms Skytteförening

Träning i fältskjutning på Kungsvallen, d. 13 febr. kl. 0900 Söndagen den 20 kretsfältskjutning i Hishult.

Knäreds skyttegille.

Träning, fältskyttemål, söndagen den 13 febr. från kl. 10 på Knäreds skjutbana.

BILDHUGG BLAND LÄSARE, MÅLARE OCH MUSIKANTER

Överst t. v. Two smiling girls och en mera förvånad grabb fångade under engelska lekionen. Överst t. h. Ungdomens dragspelsparad — den glada sextetten är fr. v. Rolf Brorsson, Kjell-Ove Karlsson, Gun-Britt Bengtsson, Rita Ivarsson samt knäsittande Gunilla Eriksson och Helge Svensson. Bakom musikläraren Helge Johnsson, Spånstad. Nederst t. v. Målarskolan samlad till lektion med ledarinnan fru Jane Larsson, Laholm, längst fram t. v. Nederst t. h. folkskollärare Karl-Gustav Henriksson läser en spännande historia på engelska.

Joels i Laholm
Vingesgatan
öppet **lördagar**

Vi gratulerar:

Handelsbiträdet Nils Nilsson, Laholm, med maka Alva, f. Johansson, Laholm.
Foto: Holst, Malmö.

God tillslutning vid HÅESS:arnas möte i Hishult

80-talet medlemmar i HÅESS hade på torsdagen mött upp då 3:e distriktet samlades till distriktsmötet i Folkets Hus i Hishult och som genomfördes under samma former som de övriga distriktsmötena som inleddes måndags.

Sammanträdet hölls under ordf:skap av kommunalfullmäktigeordf. Sixten Lindeberg, Hishult, och som sekr. fungerade Gustav Nilsson, Göstorpshult.

Distriktet som omfattar socknarna Hishult och Knäred hade att välja sex fullmäktige och härvid vales, för Hishult: Nils Nilsson, Norra Össjö, (Folke Hildingsson, Skogsgård), Sixten Lindeberg, Hishult, (Hilding Svensson, Hishult nr 4), samt Sture Johansson, Göstorpshult, (Erik H. Nilsson, Hishult), för Knäred: Gotthard Nilsson, Svenshult, (Åke Kronkvist, Kåphult), Joel Henningsson, Knäred, (Einar Svensson, Bollalt) och Arvid Johansson, Vångadal, (Börje Svensson, Putsered).

En av de sex ordinarie ombuden ingår i valberedningen och härvid utsågs Sture Johansson, Göstorpshult, med Joel Henningsson, Knäred, som ersättare.

Mötet beslöt vidare att distriktsstämman skall alternera mellan Hishult och Knäred samt att sammanträdena skall hållas i februari måna och utsättas till kl. 14.

Ordf. i Håess, godsägare D. Dellin, Eldsberga, informerade om den nyordning som genomförts beträffande stämmoförfarandet inom slakteriförening och disp. Alexandersson, Halmstad, föredrog styrelse- och revisionsberättelsen som också blev föremål för omfattande och klargörande kommentarer, som följdes av en kortare diskussion.

Sk. Fagerhult

Strandpaviljongen

bjuder i morgon på ett omväxlande och roande program. Det blir en Huller om Buller-afton vilket som bekant innebär att herrar såväl som damer bjuder fritt under viss tid på danskvällen. Programmet har tidigare förekommit i parken och blivit mäkta uppskattat. För dansmusiken svarar den ungdomliga, moderna och eleganta Tenors orkester. Basarnöjen och förstklassig servering. Vanliga bussturer.

Växtorp

Fest anordnas i bygdegården

i morgon kväll av Växtorps gatubelysningsförening. Russi Åströms orkester från Falkenberg spelar. Se annons!

Senaste nytt:

Hotell Skälderviken svårt eldhärjat i natt

ÄNGELHOLM i dag. (TT.)

Hotell Skälderviken i Skälderviken badort norr om Ängelholm härjades i natt svårt av eld. Hotellet består av två byggnadskroppar, sammanbyggda med en altan på andra våningen. Det var i den nyare byggnaden, som elden utbröt och denna blev helt förstörd medan man lyckades rädda den äldre delen. Elden upptäcktes vid 4-tiden och brandkårerna i Barkåkra, Ängelholm och Vejbyslätt kom snabbt till platsen. Hotellet hade stått obebott i en och en halv månad.

Tjänstefel av flygare - hade för lite bränsle

GÖTEBORG i dag.

En 20-årig fältflygare vid F 9, Säve, har åtalats för tjänstefel. Hans plan, en J 29 A, störtade i juli i fjol och totalhavarade vid Kalmar, varvid piloten räddade sig i fallskärm. Haveriets orsak var bränslebrist.

Före flygningen hade planet tankats fullt med 1.400 lite fotogen . I landningsplanen vid F 12:s flygfält vid Kalmar stannade planets motor. Bränslet var slut. Fältflygaren hoppade och klarade sig men J 29:an blev bara skrot.

Åklagaren gör gällande att fältflygaren försummat att enligt order ha 400 liter bränsle kvar vid ingången för landning.

Hårda kreditläget farligt för husen

GÖTEBORG i dag.

Dagens kreditläge är sådant att många fastigheter som är i starkt behov av upprustning och modernisering måste — om saken ställes på sin spets — lämnas åt sitt öde. Den stramhet i långivningen och den investeringspolitiken som utövas av statsmakterna ger ej fastighetsägarna möjligheter till ordentliga förbättringar skriver GMT.

Krediterna går främst till nybyggen. Hyrorna i nya hus blir långt dyrare än de skulle bli i hus som fått moderniseras om möjligheterna därtill funnits.

Skolungdomar i Laholm och Köpinge rödakorsutbildade

GOD VERKSAMHET I LAHOLMS RÖDAKORSKAR I FJOL

Laholms Rödakorskår har, som framgår av annnos, årsmöte på Phoenix på måndag kväll. Inför detta har styrelsen avgivit följande årsberättelse för verksamheten under 1954.

Kåren anordnade under våren en kurs för skolungdomar i Laholm och under hösten en i Köpinge. Båda kurserna ha vunnit god anslutning, resp. 20 och 15 deltagare, och eleverna ha visat villighet och stort intresse för den givna utbildningen. Detta bådar gott för kårens fortsatta rekrytering.

I likhet med tidigare år har kåren haft beredskap vid Mellbystrand under badsöndagarna i juni, juli och augusti. Möjligheten att utvidga beredskapen till att omfatta även vardagarna har diskuterats, men har av skilda anledningar fått anstå t. v.

Kåren har vidare under året deltagit i fruktinsamlingen till Norrland och varit medarrangör av en arbetsskyddsdag i Laholm tillsammans med Samaritföreningen, Hantverksföreningen och ABF. Enskilda kårmedlemmar har tjänstgjort som sjukvårdare vid fester, idrottstävlingar och andra evenemang.

Ekonomiskt stöd har kåren under året erhållit från Laholms stad, Laholms landskommun och Laholmskretsen av Svenska Röda Korset. Styrelsen vill här uttala ett varmt tack för de erhållna bidragen, utan vilka kåren ej varit i stånd att bedriva sin verksamhet.

Markaryds-bygden

Laholms Tidnings lokalredaktion: Markaryd, Villagatan Redaktör Sven B. Jönsson. Tel. 10150.

MARKARYDS BIO

Lörd. kl. 8, sönd. kl. 6 o. 8 em.
HJÄLPSAMMA HERRN
med Carl-Gustaf Lindstedt och Britta Holmberg.
Barntillåten.

Byggnadstillstånd

har av arbetsmarknadsstyrelsen lämnats arkitekt Hans-Agne Jacobsson, Åhus AB, Markaryd ,för att uppföra verkstadsbyggnad i kv. Vargen i Markaryds köping.

Markaryds soc.-dem. arbetarekommun

har hållit sammanträde var vid Stig Hallqvist och Lage Johansson valdes till ombud vid distriktskongressen i Alvesta.

Vid mötet diskuterade man förstamaj-frågan och fick Gustav Svensson i uppdrag att ordna med programmet. Av övriga beslut märktes ett om att kommunen skall köpa ett antal begbiografstolar. Till underhållningen bidrog Amri Melin och Linnéa Karlsson med vacker musik och sång.

Markaryds brandkårs kamratförening

har hållit årsmöte. Till styrelse valdes: Edvin Södervall ordf. Erik Malmberg kassör, samt Sture Svensson, Aaij Andersson och Sten Persson. Revisorer: Gösta Bengtsson och Georg Horney. Till att representera föreningen vid distriktskonferensen i Alvesta valdes Erik Malmberg. Årsmötet beslöt hålla årsfest den 26 febr. och en festkommitté valdes.

Markaryds Bio

visar lördag och söndag det genomroliga svenska lustspelet "Hjälpsamma herrn" i vilken Carl-Gustaf Lindstedt ställer till oreda under benägen medverkan av Britta Holmberg, Douglas Håge, Arne Källerud m. fl. Filmen är barntillåten.

Markaryds Bridgeklubb

började i tisdags kväll klubbmästerskapstävlingarna som kommer att omfatta 3 spelkvällar med 27 brickor varje spelkväll. Till tävlingen är anmälda 10 par och första spelkvällen gav följande resultat: 1) Thure Ohlsson—Sven Paulsson 137 poäng. 2) Carlsson—Carlsson 127. 3) Lundqvist—Gunnar Ohlsson 124. 4) Lennart Ohlsson—Knut Paulsson 116. 5) Wingren—Juliusson 114. 6) Sten Lundin—Håkansson 114. 7) Sven B. Jönsson—Malmberg 110. 8) Josefsson—Johansson 90. 9) Nyborg—Nyborg 85. 10) Thagesson—Bertil Paulsson 83 poäng.

Andra omgången i klubbmästerskapstävlingarna spelas på tisdag.

Markaryds gamla missions- och ungdomsförening

har hållit årsmöte. Efter ett par sångnummer inledde predikant Josef Berglund med en betraktelse över Davids ps. 95: 1—8 samt hälsade välkommen. En särskild välkomsthälsning riktades till två nya medlemmar som ingick i föreningen vid mötets början.

Efter en kaffestund vidtog förhandlingarna. Av årsberättelsen framgick att kassaomslutningen uppgick till 12,000 kr. Bidrag har lämnats till Ev. Fosterlands-Stiftelsen, Sunnerbo härads- och Västra Skånes missionsföreningar samt Kristianstads traktatsällskap.

Till ledamöter av styrelsen återvaldes pred. Josef Berglund, fabriksarb. Robert Axelsson och lantbr. Johan Carlsson. Kvarstående är lärarinnan fröken Maria Svensson och fru Vera Westerstad.

Beslut fattades att anordna det vanliga stormötet i början av augusti, bibeldagarna i oktober samt en 14-dagars nötesserie under instundande höst. Till dessa skall kallas reseombudet H. Rudkvist, Säffle, och Georg Olsson, Borås. Redan 23—27 febr. skall möten hållas med sekr. Einar Larsson som talare.

Årsmötet avslutades med en betraktelse av pred. Natanael Johansson samt med sång.

Predikoturer

Laholm hgm 10.00 p. Bergman, söndagsskola 11.30.
Skogaby hgm 13.30 p. Bergman.
Veinge hgm 13.00 komm. Rydén.
Tjärby hgm med nattvg. 10.00 komm. Rydén, söndagsskola 11.30
Mästocka hgm 10.00 kh. Ljung, därefter söndagsskola.
Knäred hgm 10.30 kh. Eriksson, söndagsskola 13.00.
Hishult hgm 13.30 kh. Gustafson, söndagsskola 9.15, måndag 19.30 kyrkobröderna, Björkebergs skola gdtj. 10.30 kh. Gustafson.
Ränneslöv hgm. 13.30, därefter samtal med barn, p. Nordblom.
Ysby hgm. 9.30, därefter samtal med barn, p. Nordblom.
Växtorp hgm med nattvardsförh. 9.30 kadj., barngdtj. 11.00 kadj. Vråkärrs skola 13.30, barngdtj. 14.00 kadj.
Hasslöv hgm med nattvardsförh. 13.30 kh., barngdtj. 11.30 kh. Fladalts skola 9.30, barngdtj. 10.00 kh.
Ö. Karup hgm 13.00 pr. Norborg, söndagsskola 11.00, Lya folkskola söndagsskola 16.00. Katekesförh. i Lya onsdag 19.00.
Skummeslöv hgm 10.00 pr. Norborg.
Båstads kyrka hgm 14(sönd 20 febr. firas Nattvard). Samtal med barn kl. 10. Tisdag 19 predikan i Råhög. Onsdag 19.30 studiecirkel å pastorsexp. (vår kristna tro.) Fredag 19 kyrkobröderna i V. Karups förs.-hem.
Hinneryd hgm 11.00 kr. Andersson, söndagsskola 9.30.
Betel, Växtorp. Lördag 19.30 Bön, söndag 10 s-skola, tisdag o .onsdag 19.30 Bön, torsdag 19.30 Väckelsemöte. Past. Birger o. Alberth Eriksson, Vigelsbo o. sångarna.
Trånget (Augustsson) Söndag 14. Off. möte. Holmberg o. Vallin. Koll. H. H. N.
Koll. H. H. N. Måndag 14 bön.
Tabernaklet, Veinge. Sönd. 9.30 s.-sk. 19.30 pastor Almborg. Månd. 19.00 juniorernas pysselkväll. Tisd. 15.00 Systraför. möte. Onsd. 17.30 GK-flickorna. Film. 19.30 Väckelsemöte. P. Hammar, L. Brander. Fred. 18.30 GK-pojkarna. Film.
Genevad. Sönd. 10.00 s.-sk. i Folkets hus.
Skogaby. Sönd. 10.00 s.-sk. hos H. Martinsson.
Ekeryd Betania. Söndag 11 s.-skola och bibelklass, 19 väckelsemöte Ch. Berg, sångarna. Tisdag 19.30 bön. Onsd. 18 juniormöte.
Knäred Betel. Söndag 11 s.-skola, 14 off. möte Ch. Berg. Sång.
Växtorps missionshus, Kärr hos Jöns Johansson lördag 15.00 pred. av Edvard Nilsson.
Fladalt hos John Johansson sönd. 15.00 pred. av Edvard Nilsson.
Högaryd. Pred. hos A. Gustavsson söndag kl. 2 em. av Titus Svensson.
Laholm, Salemkyrkan. Sönd. 10 söndagsskola. 11 Predikan. Past. Almborg. Tisd. 18 Pojkarnas klubb. Past. Brender. Onsd. 19.30 Veckomöte. Almborg.
Hishult, Betania. Sönd. 10.30. Söndagsskolan börjar. 14 Möte hos Johannes Ottosson. 19 Predikan. Oda Pehrsson och Sångarna. Tisd. 19.30 Bönemöte. Torsd. 19.30. Predikan. Oda Pehrsson o. Sångarna.

Familjenyheter

FÖDELSEDAGAR

60 år

fyller i morgon fru Judit Svensson, Evabygget, Skogaby, maka till lantbr. Johan Svensson. Hon är född på den gård i Evabygget, som hon nu tillsammans med sin make innehar.

ÄKTENSKAPSBETYG

har av pastorämbetet i Skara domkyrkoförsamling utfärdats för läroverksadjunkt Arne Lindberg, Skara, för äktenskap med frk. Inger Margareta Svensson, Halmstad.

BEGRAVNING

— Stoftet efter f. lantbr. Johan Petter Hallengren, Tormarp, Växtorp, jordfästes på tisdagen i Ränneslövs kyrka. Prestaverande var lantbr. Karl Persson, Tormarp, och Alfred Nilsson, Ålstorp.

Före jordfästningen, som förrättades av kyrkoherde Arvid Hallind, Hasslöv, sjöngs ps. 570: 1—3 och den efterföljande begravningsmässan inramades av ps. 273: 1—3 och 549. Kistan utbars till tonerna av sorgemusik utförd av kantor Elsa Bolander.

Vid graven sjöngs sista versen av ps. 396 och kyrkoherden framförde de sörjandes tack för visade hedersbetygelser. Vackra blommor prydde båren.

HELTIDSJOBB?

Vid damtävlingar på skidor i Grindelwald triumferade för någon tid sedan ett polskt damlag, vars fem medlemmar lade beslag på samtliga fem första placeringar. En journalist frågade de unga flickorna efter deras yrke Alla fem gav samma svar: "Vi är anställda i sportministeriet".

Veinge IF

Gymnastik i kväll i Göstorps skola. Buss avgår från Veinge stn kl. 18.30.

LIF

Gymnastik i kväll kl. 18.00 flickor, kl. 19.00 manlig avd. kl. 20.00 kvinnlig avd.

Hishult, hos Ottosson, Göstorpshult. Sönd. 14 Predikan. Oda Pehrsson o. Sångarna.
Laholm Sion IOGT-lokalen söndagen 10, söndagsskola, söndagen 15.30 väckelsemöte av Erik Brunnegård o. sångare. Tisd. 19.30 bibelstudium, Hallenby.
Vallberga Missionshemmet söndag 10 söndagsskola.

Malenkov innehar fortfarande en viktig position

MOSKVA. (TT — Reuter)

Georgij Malenkov som i tisdags avgick som rysk regeringschef väntas på sin nya post som minister för elkraftsförsörjningen få en ytterst väsentlig uppgift när det gäller utbyggnaden av landets kraftverk i enlighet med expansionsplanerna för tungindustrin.

På västmaktshåll frapperas man av den nya ryska regimens smidighet som den framgår av Malenkovs omplacering. På Stalins tid skulle det ha varit otänkbart att låta en minister fortsätta sitt arbete inom regeringen sedan han offentligt erkänt sina brister som Malenkov nu gjorde i en skrivelse till Högsta Sovjet.

Malenkovs post är betydelsefull — strax efter Stalins bortgång innehades den av vice regeringschefen Pervusjkin som allmänt anses som Sovjetunionens mest framstående tekniker. Även Malenkov har fått titeln vice regeringschef. Hans ställning är förvånande med tanke på de tydligen djupgående meningsmotsättningarna inom kommunistpartiet beträffande den tunga industrins ställning i jämförelse med konsumtionsvaruindustrin — Malenkov var en varm förespråkare för den sistnämnda. Onsdagens sammanträde med Högsta Sovjet visade tydligt att tyngdpunkten numera skall läggas vid den tunga industrin.

"Europa-runt" blir amatörtävling

PARIS: Det stora cykelloppet Europa runt, som i fjol kördes för första gången tvärs genom Västeuropa, skall från och med i år arrangeras som tävling för amatörer. På detta vis undvikes konkurrensen mot andra stora etapptävlingar, Tour de France, Giro d'Italia o. s. v. Årets tävling skall äga rum i september och arrangörerna hoppas att för den kunna intressera flertalet europeiska förbund, som väntas sända sina resp. starkaste lag.

Erlander försiktig

BORÅS (TT)

— Oron och gissningarna är naturliga med hänsyn till den djupgående inverkan, som förändringar av det inrikespolitiska läget inom en stormakt kan ha på världsutvecklingen, yttrade statsminister Erlander i ett tal i Borås på torsdagskvällen om ombytet på premiärministerposten i Sovjetunionen.

Med oro har många frågat sig om ombytet innebär att vi står inför en skärpning av det internationella läget.

Ännu saknas underlag för vårt bedömande, vilket manar till försiktighet när vi drar våra slutsatser. Med spänd uppmärksamhet följer vi den vidare händelseutvecklingen i förhoppning om att moderation och besinning skall prägla stormakternas rådslag.

De enda som utanför öststaterna inte offentligen hänger sig åt några spekulationer är kommunisterna. I tystnad väntar de på att enhälligt och entusiastiskt få ansluta sig till Moskvas officiella tolkning av händelserna, sade hr Erlander.

Allmän strejk väntar Island

REYKJAVIK. (TT)

Den isländska arbetsmarknaden hotas av en konflikt sedan LO meddelat arbetsgivarna att allmän strejk kommer att proklameras den 1 mars försåvitt inte vissa lönekrav har uppfyllts dessförinnan.

Strejk råder redan inom två områden. Det ena gäller köks- och serveringspersonalen som kräver högre lön, och den strejken har bland annat medfört att de flesta isländska passagerarfartygen har måst inställa sina turer. Vidare strejkar fiskarna på Vestmannaöarna.

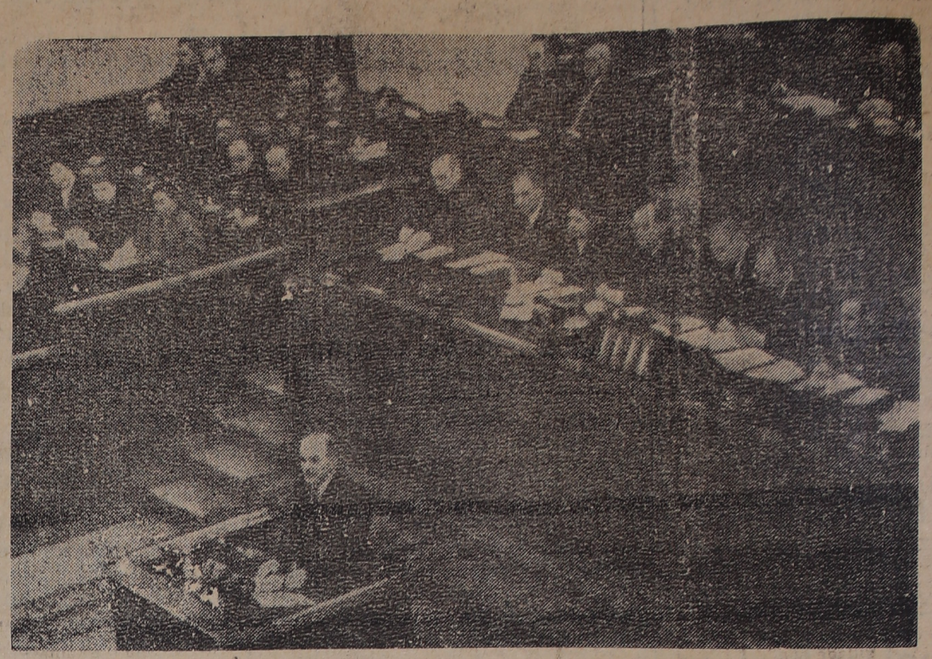

MOLOTOV TALAR. För första gången sedan 1946 gav utrikesminister Molotov sovjets båda kamrar en utrikespolitisk översikt, där han bl. a. gjorde kraftiga utfall mot USA. Här ses Molotov i talarstolen under sitt tal. (Radiobild från Moskva.)

RUSSEL vill utreda V-BOMBEN

Världen står på Helvetets förstugkvist

LONDON (TT — Reuter)

Den brittiske filosofen och nobelpristagaren Bertrand Russel har uppmanat indiske premiärministern Nehru att tillsätta en kommission som skall undersöka verkningarna av vätebomber och framlägga resultatet för världens alla regeringar.

Russell framlade detta förslag ett sammanträde med världsfeoralistiska gruppen i parlamentet varvid det enhälligt antogs.

— Bland de mindre fasor som skulle drabba oss i ett vätebombkrig vore att samtliga större amerikanska städer — och naturligtvis också London — utplånades, sade Russel efteråt.

I Helvetets förgård

CHICAGO: Civilförsvarsmyndigheterna måste inse att vi står i Helvetets förgård. Tjugoåtta vätebomber över USA:s nordöstra stater kan förinta drygt två tredjedelar av landets industri-produktion, skriver dr Ralph Lapp i det amerikanska atomvetenskapsmännens tidskrift på torsdagen.

— Man kan inte komma ifrån den slutsatsen att många stadsområden blir något slags ingenmans-land om de blir starkt radioaktiva, framhåller han. Folk kan kanske uppehålla sig där under kortare tidrymder men områdena blir inte beboeliga i ordets egentliga betydelse.

— Är vi inte beredda att klara detta fruktansvärda radioaktiva hot har de militära styrkorna inte så särskilt mycket kvar att försvara.

Blodet isas . . .

LOS ANGELES: Förintelsevetenskapen fortsätter att göra dödliga framsteg, yttrade på torsdagen den republikanske senatorn Thomas Kuchel.

Uppfinnarna har på sina ritbord så fasansfulla förintelsevapen att blodet isar sig i ådrorna på oss. Dessa vapen kan sändas över oceanerna med otrolig fart och inriktas på mål på tusentals kilometers avstånd med avsevärd precision, sade han,

Något franskt över Stockholm

STOCKHOLM (TT).

En fransk festival kommer att ordnas i Stockholm den 2 mars—2 april med besök av Maurice Chevalier och en fransk skådespelartrupp. Vidare blir det premiär på franska filmer, konserter och konferenser och modeuppvisningar i vilka 24 modehus i Paris deltar.

FN, NEW YORK: Sovjetunionens handel med den fria världen under fjolårets första nio månader visade en ökning med omkring 50 proc. jämfört med motsvarande period 1953, meddelar FN:s statistiska månadstidskrift.

Kinas handel med den fria världen sjönk däremot under fjolåret. Importen till Kina under första halvåret gick ned med 20 procent och dess export med 25 procent jämfört med 1953.

"MISS FINLAND". Årets "Miss Finland" har valts — hon heter Inga-Britt Söderberg och får här kronan på sin hjässa av 1954 års Miss, Yvonne de Bruyn, i Mässhallen i Helsingfors.

Fyra skadade i en familj vid kollision

BORGHOLM (TT).

Fyra personer i samma familj skadades vid en bilolycka orsakad av slirigt väglag i Vickleby på onsdagskvällen. Järnvägstjänstemannen E. Jogmark, Vickleby kolliderade med sin personbil med en lastbil, varvid han själv och tre av hans barn skadades. Ett fjärde barn undkom utan skador.

De skadade fördes till Borgholms lasarett, där Jogmark och äldsta dottern fick stanna kvar. Jogmark hade ådragit sig skador i bröstet och dottern svåra skär- och krossår i huvudet. De två mindre barnen kunde återvända till hemmet sedan de förbundits.

Svanaholm har brunnit

VÄRNAMO (TT)

Svaneholms säteribyggnad, Västboås, byggd under mitten av 1890-talet, förstördes på onsdagen av eld. Byggnaden ägdes av lantbr. E. Häger.

Hans fru upptäckte att eld utbrutit. Hon försökte först själ släcka, men brände sig på händerna och i ansiktet. Fru Häger tillkallade hjälp, men när brandkåren kom, var byggnaden övertänd. Allt lösöre förstördes även. I huset förvarades oersättliga handlingar om ortens historia. Fastighet och lösöre var försäkrade för endast 40,000 kronor.

Saxligan stal för 85,000 kr

ÖREBRO (TT).

Rättegången mot den s. k. saxligan, som började på torsdagen, gäller inte mindre än 93 olika brott, som de båda bröderna begått under knappt tre år. 47 kassaskåp har attackerats, och sammanlagt har bröderna kommit över värden på 85,000 kr på olika platser i Mellansverige och dessutom åstadkommit skadegörelse för omkring 26,000 kr. Den ene brodern har till största delen festat upp sin del av bytet, medan den andre använt pengarna till bilar, flyglektioner och fjällresor m. m.

Västberlins judar får skadestånd för hitlerpogromerna

BERLIN. (TT:s korr.)

Senaten i Västberlin har beslutat att tillerkänna Västberlins mosaiska församling att den organisation som bevakar judarnas restitutionsanspråk ett skadestånd på 9,6 miljoner D-mark för demolerade synagogor och andra gudstjänstlokaler. De flesta skövlades av nazisterna pogromnatten i november 1938 och resten bombskadades under kriget.

Nazismens offer har vidare fått löfte om att judar och andra som ännu inte fått gottgörelse för sina lidanden skall få sina skadeståndsanspråk lika snabbt behandlade som före detta nazistiska generaler och tjänstemän. Vidare har bestämts att de som under nazisttiden var tvungna att bära den så kallade judestjärnan skall likställas med före detta koncentrationslägerfångar

POLISLIFT för kyrktjuvar

KARLSHAMN (TT).

Betydande otur hade två femtonåriga pojkar från Lammhult, misstänkta för en stöld i Växjö domkyrka, där de skulle ha lagt beslag på ett mindre penninngbelopp i en kassalåda.

Pojkarna stoppade i närheten av Asarum en bil för att få lift, men det var så olyckligt för dem, att vid ratten satt en polis, vilken var ute och jagade dem.

De båda femtonåringarna var beväpnade med en bajonett och en batong, men när polisen drog fram sin tjänstepistol, tappade de all lust att tvinga sig till en lift. På polisstationen berättade pojkarna, att de flytt hemifrån i söndags, sedan de slagit sönder en butiksruta i Lammhult. På vägen till Blekinge hade de begått flera inbrott och bl. a. stulit ammunition, snask och cyklar. De nekar emellertid till inbrottet i kyrkan och påstår att de "bara gått förbi".

Det rykte...

WIEN (TT — Reuter)

Sovjetkommandot i Österrike konfiskerade på torsdagen dagens upplaga av den socialistiska tidningen Arbeiter Zeitung Enligt den österrikiska nyhetsbyrån APA gav ryssarna intet skäl för sin åtgärd.

Det antas emellertid att orsaken är en teckning på första sidan som visar förre regeringschefen Malenkov läsande Pravda. Han säger till sin sekreterare: "Vill fröken annullera vår prenumeration på Pravda och från och med nu köpa den österrikiska socialistiska Arbeiter Zeitung, Jag vill veta i tid vad som skall hända mig härnäst".

Under de senaste fyra veckorna har Arbeiter Zeitung två gånger haft rapporter om kontroverser mellan Malenkov och Chrusjtjov. Dessa båda upplagor konfiskerads i Sovjetzonen därför att de "spred ogrundade rykten".

Köbildning av folk som vill tas in på alkoholistanstalt

STOCKHOLM

Den numera kroniska platsbristen på alkoholistanstalterna är lika svår som tidigare och någon lindring genom tillskott av nya vårdplatser har inte kunnat inregistreras under 1954, omtalar byråchefen A. Åman i socialstyrelsen. Tillströmningen av vårdbehövande till anstalterna, vilken sedan sju år tillbaka varit mycket kraftig, har fortsatt det senaste året, för vilket är att redovisa sammanlagt 1,433 intagningar. Intagningsfrekvensen skulle ha varit mycket högre, om inte socialstyrelsen på grund av platsbristen nödgats att liksom de närmast föregående åren anvisa s. k. exspektantplatser för ett stort antal vårdbehövande, nämligen i drygt 500 fall.

På landets numera till 21 uppgående alkoholistanstalter — anstalten Granbytorp vid Sigtuna med 21 välbehövliga vårdplatser har tyvärr i fjol nedlagts — uppgår vårdplatsantalet till 1,104, varav 46 är avsedda för kvinnor. Störst är Åsbrohemmet i Närke med 178 platser, varefter följer statsanstalterna Venngarn och Svartsjö med vardera 100.

Byråchef Åman lämnar en intressant upplysning om intagningarna. Dessa skedde i 822 fall med tvång men i inte mindre än 611 fall på frivillighetens väg. Detta innebär den hittills högsta frekvens av frivilligt intagna som någonsin förekommit. I sammanhanget kan nämnas, att en anmärkningsvärd stegring av de frivilligt ingångna förmärkts sedan ett tiotal år tillbaka. Att de frivilliga inträdena på anstalt nu stigit till så högt antal — nära 43 proc. av alla intagningar — betecknar byråchef Åman såsom märkligt inte minst i betraktande av att platsbristen på anstalterna i och för sig bidragit till att hålla antalet frivilligt ingångna nere. Under stora delar av 1954 måste nämligen den knappa reserven av lediga platser i första hand hållas tillgängliga för farliga alkoholister och andra särskilt trängande vårdfall. I sammanhanget kan nämnas, att av de frivilligt ingångna under senare år ett drygt hundratal sedermera blivit överförda till kategorien tvångsintagna. Antalet kvinnor som i fjol intogs på alkoholistanstalt var 33.

Mer än hälften av anstalterna företer ökad intagningsfrekvens senaste året, främst Östfors

Fruktpackeri för 3 milj. kg byggs i Skåne

KRISTIANSTAD (TT).

Ett centralpackeri för frukt, som skulle bli landets största, planeras på industriområdet i Näsby vid Kristianstad. Kostnaden för det nya packeriet skulle bli två milj. kr och lagringskapaciteten tre milj. kg.

För ändamålet har bildats en ekonomisk förening, Kristianstadsfrukt, vilken skall ha sitt säte i Kristianstad. Till medlemmar skall antas såväl enskilda fruktodlare som sammanslutningar av sådana i nordöstra Skåne och angränsande delar av Blekinge.

Pappersstrejk utlöser lockout

STOCKHOLM (TT)

En strejk inom pappers- och massaindustrierna kommer, enligt vad ST erfarit i arbetsgivarkretsar, omedelbart att utlösa lockout. För att en sådan stridsåtgärd skall få någon effekt torde man begära att den utsträcks till även andra industrier, i vilket fall svenska arbetsgivareföreningens fullmäktige blir beslutande instans.

En strejk i denna industri är mycket känslig genom den roll papper och massa spelar i vår export och den kommer att få svåra konsekvenser inte bara för parterna utan för landet i dess helhet, skriver SVD. Även om siffrorna från arbetarnas omröstning inte offentliggjorts vet man att majoriteten för en arbetsnedläggelse blev stor. Arbetarna är tydligen beredda att tillgripa det yttersta påtryckningsmedlet medan arbetsgivarna å sin sida inte vill acceptera arbetarnas uppfattning att pappers- och massaarbetarna är en låglönegrupp.

Arg hund bet tio skolbarn

STOCKHOLM (TT).

Tio skolbarn vid Björknäs folkskola på Värmdön blev under frukostrasten på onsdagen bitna av en hund. I full panik flydde barnen in i skolan jagade av hunden, en collie, som plötsligt hade dykt upp på skolgården. I tre omgångar forslades de bitna till provinsialläkaren, som gav fem av dem stelkrampsserum. Saken har polisanmälts.

GYNNA LAHOLMS TIDNINGS ANNONSÖRER!

Mördads ättling kräver Frankrike på två miljarder

PARIS (AEP).

Det är en ytterst ovanlig arvstvist som har seglat upp mellan franska staten och den belgiske psykoanalytikern Patrick Winand som målsägare. Den belgiske läkaren anser sig som rättmätige arvingen till den år 1913 mördade schlagerkompositören och sångaren Harry Fragson, vars efterlämnade förmögenhet på 40 miljoner i dåtida franska franc liksom mördarens förmögenhet på omkring tio gånger större belopp sedan år 1914 förvaltats av franska staten.

Förhistorien till det märkliga rättsfallet är följande. Den 30 december 1913 mördades Philippe Pot, bättre känd under konstnärsnamnet Harry Fragson, en av sin tids högst betalda och rikaste schlagerkompositörer och sångare. Han mördades av fadern, den då 79-årige Henri Pot. Fader och son råkade i strid med varandra på grund av ekonomiska misshälligheter och främst då fadern inte gillade sonens artistverksamhet. Mördaren Henri Pot dömdes efter sensationella domstolsförhandlingar till döden. Han var då en av Frankrikes rikaste män. Han avrättades inte utan avled 80-årig år 1914 i fängelset. Henri Pots efterlämnade hustru Leontine, född Winand, avled samma år.

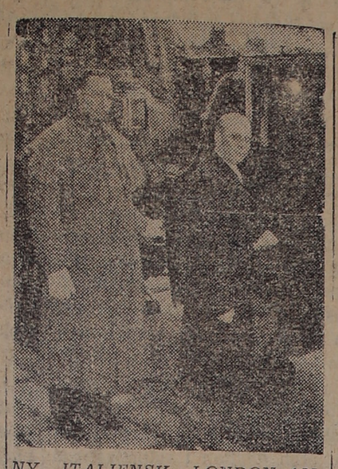

NY ITALIENSK LONDON-AMBASSADÖR. Signor Zoppi, den nye italienske ambassadören i London, ses här inför avfärden från ambassaden till Buckingham Palace, där han överlämnade sina kreditivbrev till drottningen.

Då fanns, enligt franska myndigheterna, ingen arvinge kvar till jätteförmögenheten. Den beslagtogs av franska staten. Sedan kom första världskriget och affären glömdes.

Den belgiske läkaren Patrick Winand är emellertid nu, 41 år efter händelserna, i stånd att bevisa att han är den ende arvsberättigade arvingen efter den dödsdömde mördarens efterlämnade hustru, vars brorssonson han är. Winand kräver franska staten på 140 miljarder franc, 2.100.000.000 kronor.

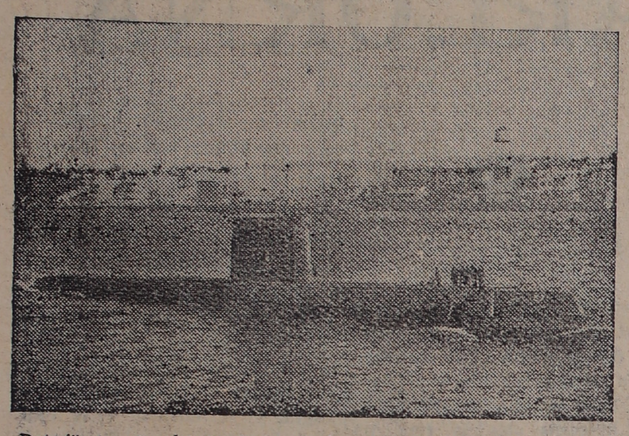

Det första atomdrivna fartyget, den amerikanska flottans ubåt Nautilus, har gjort en lyckad provtur. När den återvände till sin ankarplats i Groten, Connecticut, hade den tillryggalagt över 1,600 kilometer och gjort ett 50-tal dykningar.

Hörde vi rätt?

Trafikparadiset Sverige

DÜSSELDORF. (AEP)

I den ansedda och som vederhäftig prisade ekonomiska tidningen "Industriekurier" har en skribent meddelat sina intryck från Sveriges motortrafik, uppenbarligen efter ett kortare besök i vårt land. Så heter det t. ex. i artikeln:

"Att det finns vänstertrafik i Sverige är visst ingen nyhet. Mindre känt är det emellertid att bilisten i Sverige kör sin vagn skickligt och hänsynsfullt, också när trafiken är som livligast. Till och med under rusningstid stannar bilisterna villigt för att låta fotgängare passera tvärs över gatorna. Ingenting är där att märka av nervös hets, en lång bilkö förmår svensken aldrig att tappa humöret."

"Därför förekommer i Sverige procentuellt sett mindre antal trafikolyckor än i Tyskland, vilket förhållande alltså inte alls beror på spritransoneringen."

"Den mest anlitade bilvägen nr 1 leder från Hälsingborg till Stockholm. Vägen är på några sträckor betongbelagd och inbjuder på visa sträckor till besök i små hus, dit till och med kejsare alltid brukade gå till fots. Detta är en förebildlig inrättning."

"Vid bensinstationerna vajar främmande nationers flaggor, ibland ligger den tyska svart-röd-gyllene flaggan främst. Detta tillåter slutsatsen att tyska bilar säljes i växande omfattning i Sverige."

"Vid en trafikknutpunkt i huvudstaden har svenskarna hittat på en idealisk lösning för att göra trafiken smidigt löpande. Trafiken förs där i sju på varandra liggande etager till de olika stadsdelarna."

Annonsera

EN LIVSLEVANDE ANKA var skånefotografernas gåva till 25-årsjubilerande Pressfotografernas Klubb, då jubileet begicks med mottagning och festbankett i Stadshuset. Här överlämnar mulmöfotografen Bertil Rubin den motsträviga ankan till stockholmarnas ordförande Nils Sallstedt, t. h., medan Gösta Carnsten och Stig Ollerstam assisterar.

Fackopposition mot nedläggande av tidningen AT

Det finns ett drag av överdriven självuppgivelse i LO-sekretariatets förslag att tidningen AT skall läggas ner, ett förslag som bör tillbakavisas som orealistiskt och felaktigt, skriver tidningen Lantarbetaren. Knappast några skäl synes tala för att man nu måste tillgripa så drastiska åtgärder som att lägga ner AT.

Förhoppningen man kan hysa är att representantskapet, som på torsdagen skall ta ställning till förslaget, ser på problemet något annorlunda än sekretariatets majoritet och genom att ställa ytterligare fullmakter till förfogande ger LO-ledningen möjligheter att fortsätta utgivningen av den egna tidningen.

Redan nu bör det dock framhållas, tillägger tidningen, att varken AT eller fackföreningsrörelsen som sådan är betjänta av att AT enbart får fortsätta. Skall det bli en fortsättning — vilket är i hög grad önskvärt — måste tidningen också ges möjligheter att företa den upprustning, framförallt redaktionellt och distributionsmässigt, som är oundgängligen nödvändig om man skall ha någon möjlighet att ta upp konkurrensen.

Spöken på ambassad

Brittiska ambassadören i den holländska huvudstaden ansåg sig tvungen att be den holländska polisen att undersöka fakta bakom spökupptåg i det gamla palats, där Storbritanniens minister i Holland har sitt residens. Enligt överensstämmande vittnesmål av anställda hos ambassaden har ett spöke uppenbarat sig upprepade gånger under de senaste veckorna. Spöket visar sig i skepnad av en underbart vacker kvinna i 1600-talskostym med kedjor på fötter och armar. Hon klagar gråtande på den orättvisa som vederfarits henne för 300 år sedan, då hon dömts till offentlig halshuggning för myntförfalskning. Spöket kräver upprättelse och hotar att inte lugna sig förrän hon fått gottgörelse för århundradens skymf. Hon berättade vid ett av sina nattliga spöktåg till en hög tjänsteman hos ambassaden, att hon dömdes till döden för myntförfalskning, fastän det inte var hon utan hennes förre älskare, självaste domaren, som begått brottet, visserligen med hennes hjälp och på grund av att behaga henne med den lyx som kunde köpas för de falska pengarna. Den holländska polisen vet inte riktigt hur den skall få tag i spöket och avkräva hennes vittnesmål, då hon nekar att visa sig för polismän och föredrar att endast besöka ambassadens engelska tjänstemän.

Restriktionsrätt:

Smörgås räcker och nu undras: vad skall bli priset på den?

STOCKHOLM

Den ryktbara så kallade restriktionsrätten slipper inte restauranggästen ens från 1 oktober i år. Men snäckan med pytt-i-panna eller vad det eljest kan vara får från den tiden ersättas med en smörgås. Nyheten ligger sålunda i att den mat, som under alla förhållanden måste beställas försåvitt gästen vill ha sprit serverad, inte behöver vara lagad. Och svenska folket har anledning fråga: hur mycket kommer smörgåsen att kosta?

— Tja, den som det visste, säger sekreterare E. M. Ribbing i Sveriges hotell- och restaurangförbund. Helt säkert blir sortimentet rikhaltigt, men något slags nedre gräns måste det väl ändå bli i prishänseende. Det är kontrollstyrelsen som föreskriver minimipriset för den mat, som skall serveras samtidigt med spriten. Och från det håll det har det än så länge varit tyst.

Fortfarande måste restauranggästen således ett antal månader äta lagad mat om han vill ha en nubbe och till kaffet kanske en konjak. D. v. s.: så långt har kontrollen som bekant inte sträckt sig att servitörer och servitriser antecknat och bokfört huruvida gästen verkligen förtärt maten eller inte. Denna uraktlåtenhet fick den kända påföljden att snäckan med pytt-i-panna eller substitut vandrat ut och in mellan kök och matsal, en syn som genom åren förbluffat gästande främlingar.

När det gällde denna lagade mat har minimipriset varit fastställt till kr 2: 50. Minnesgoda medborgare torde ihågkomma att det först var ett äpple, som till facilt pris serverades gästen såsom tilltugg. Det hände medan Brattsystemet ännu travade fram i barnskor. Efterhand gjorde så den lagade maten sin entré. Anno dazumal betingade restriktionsrätten kr 1: 50. Så kom höjningen till 2 riksdaler jämnt, och i dag ligger priset som sagt vid 2: 50.

— Finns det anledning tro att den från 1 oktober betydelsefulla smörgåsen skall betinga samma pris — oskäligt högt tycker man?

— Nog kan man väl gissa på både det ena och andra priset, men från hotell- och restaurangförbundet kommer vi att göra allt vi kan i akt och mening att intressera vederbörande för en rimligare prissättning. Det ligger inte i restauratörernas intresse att priset sätts högt. 1 kr eller 1: 50 tycker man borde vara lagom.

Statsmakterna och andra berörda parter har tagit med tveksamhet på frågan om restriktionsrätten, d. v. s. kravet på något tilltugg. En försöksverksamhet skall det nu bli med sikte på att utröna om det möjligen inte kunde gå för sig att till alla delar avskaffa mattvånget. En eller ett par platser i landet skall få äran vara med om dessa försök, vilka det blir är ännu inte avgjort.

En speciell följd av nyheterna från i höst blir vidare att inte heller lättgrogg får serveras utan att smörgås eller någonting annat i matväg beställes. Bland restauratörerna och på åtskilliga andra håll ställer man sig frågande inför denna reform. Den stämmer föga överens med strävandena att få folk att övergå till "mildare" spritsorter. Man efterlyser logiken i resonemanget. Den naturliga följden blir nog att lättgroggen totalt försvinner.

Sex krogsvängar föregick bilfärd

KARLSHAMN (TT)

För rattfylleri under samma bilfärd kommer tre personer, en bilförsäljare från Bromölla och en från Gammalstorp samt en stationskarl från Sölvesborg att åtalas.

Efter att ha besökt samtliga krogar i Karlshamn — en i trion konsumerade inte mindre än sex ransoner — satte de sig upp i Gammalstorparens bil för att köra mot Sölvesborg. De greps höggradigt berusade i Mörrum, där två av dem stod ute på vägen och försökte stoppa bilar för att få låna bensin, medan den tredje låg nästan redlös i baksätet. Ingen av dem hade körkort. Polisutredningen gav vid handen, att samtliga växelvis torde ha framfört bilen.

BORTOM ALLFARTSVÄGEN

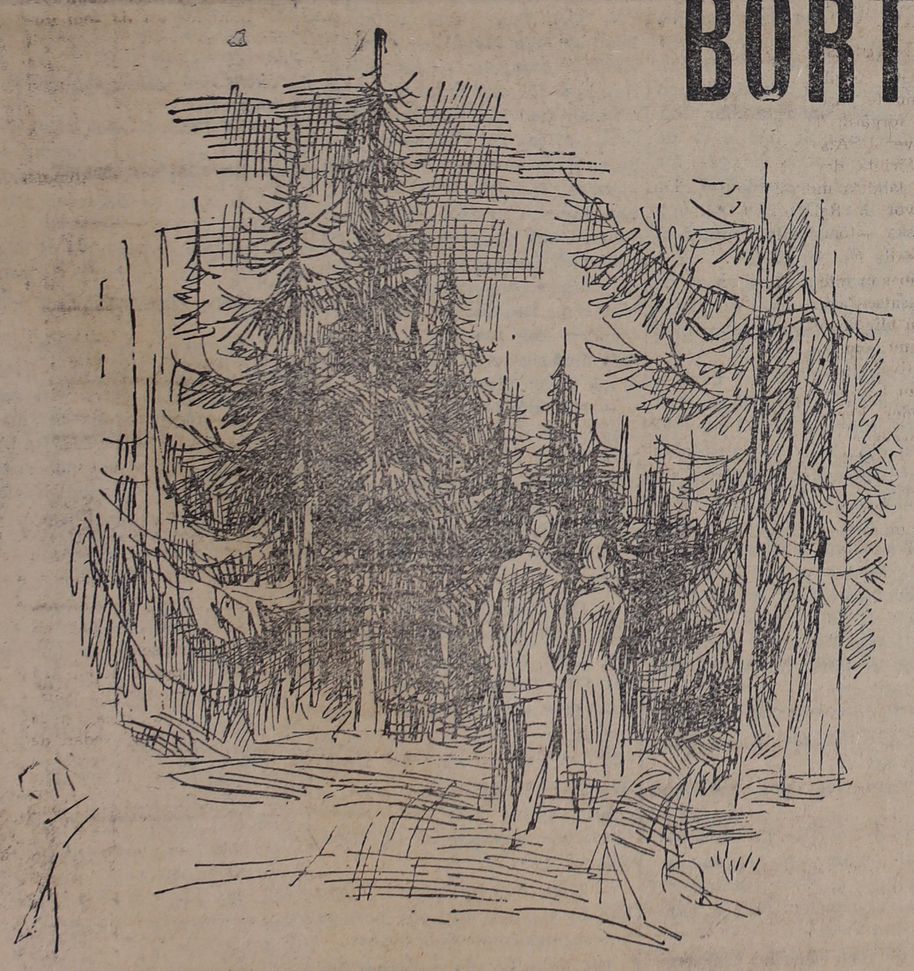

Flickan hade samma väg hem som han, Berit bodde också i Ödmyra.

Novell av ERVIN BERG

Ödmyra by ligger avsides. Över mäktiga åsar och genom sanka myrar letar sig en smal och spårig väg till stora landsvägen. Innan man når landsvägen har man att färdas en dryg mil. Och kommer man till landsvägen och storbyn har man fem mil till samhället. Ödmyra by har en dryg mil till handelsbod och post, och under den mörka årstiden, när vägen är svårfarbar, kan byn ligga isolerad ibland i veckor.

Det elektriska ljuset har ännu inte nått Ödmyra med sin välsignelse. Fotogenen är fortfarande den enda möjliga ljuskällan när mörkret kommer. Och ändå går den stora kraftledningen bara några kilometer från byns råmärken.

Med de första kvällarna i oktober börjar den isolering, som varar till maj månad. Byns ungdom har ingenstans att samlas. Unga människor ligger vakna under mörka helgkvällar och lyssnar till stormens dån kring byn eller köldens knäppningar under vinternätterna. I storbyn går dansen i bygdegården, där är möte i kapellet. Men vägen släpper inte fram någon när höstregnen skvalar eller när drivorna hopas och kölden är genomträngande.

De ljusa sommarnätterna skrämmer inte bort någon från byn, då kan det till och med hända att någon stadsbo kommer vandrande genom skogen, ditlockad av naturens vilda skönhet. Men den mörka årstiden är förbannelsen. Det är den och de milsvida avstånden genom skogen, som gör människorna tystlåtna och inbundna.

*

Egon hade för sin del länge sökt bryta isoleringen. Men han kunde inte ge sig av från byn. Där fanns en gammal gård, en utarbetad mor och en sjuklig far, som gjorde att han måste stanna. Plikten mot jorden och mot de gamla höll honom kvar. En sommardans mötte han sin ungdoms kärlek. Flickan hade samma väg som han hem. Berit bodde också i Ödmyra. Han hade sett henne och pratat med henne förr, men han hade aldrig mött henne på detta sätt. Aldrig vetat om denna sida av Berit.

Och så var isoleringen bruten inom byns råmärken. Två människor älskade varandra, oberoende av världen därutanför, oberoende av isoleringen och avstånden. Kärleken fann sin väg till en avskild by, den skydde inga avstånd. Kanske finns däri en förklaring till varför livet går vidare i Ödmyra varför ödemarksbyn ännu består.

Men när rönnarna brann röda och de första plöjarna vände jorden i byn kom Berit med ett bud. Hennes stämma vibrerade av glad förväntan och undertryckt rörelse.

— Jag reser till Stockholm den första, Egon!

Han släppte hennes hand. Han drog snabbt efter andan.

— Du... Berit... Du lämnar Ödmyra...?

Sakta smekte hon hans hår. Hon log.

— Bara i vinter, jag kommer till våren igen. Mor och far vill att jag ska komma ut ett slag, jag ska gå på skolkökskurs på kvällarna. Har fått hembiträdesplats. Vi har ju så lite att göra här på vintern, de gamla klarar sej. Jag kommer igen till våren.

Det löftet kunde ändå inte förjaga oron, men han tog hennes händer och tryckte dem.

— Du kommer igen, Berit? Du lovar...?

— Jag lovar, Egon. Till våren kommer jag till dej igen.

En grå oktobermorgon, när den slingrande vägen till byn började bli svår att befara, lämnade Berit Ödmyra. Egon och hans far höll på att gräva ett dike nedanför gården. Bådas blickar följde skjutsen.

— Berit på Backheden far te Stockholm i dag, sa fadern. Märkvärdigt, den flickan har jag allti tyckt vara så fin, hon har liksom inte riktigt passat in här... Inte undra på att hon far te storstan.

*

Höstkvällarna kom med sin vanliga ensamhet. Ungdomen drev hemlös och utan mål i byn om helgkvällarna, kortspelsgängen samlades och i skolhuset hade man väckelse en gång i månaden. I Egons bröst bodde tomheten som kom när Berit lämnade honom.

Berit skrev. Men hennes brev gjorde på något sätt plågan och längtan ännu större. Han satt länge över de välskrivna arken. Hon upplevde så mycket i storstaden, hon hade så mycket att berätta, för honom som satt långt ute i höstmörkret. Men hon skrev att hon längtade tillbaka till sommarnätterna. Till våren, skrev hon, kommer jag.

Men hos Egon formade tvivlet och ensamheten en fråga. Skulle hon någonsin mer kunna stanna och trivas i byn — i Ödmyra? Nu när hon upplevat ett annat rikare liv?

Och hans brev till Berit blev korta och tafatta, tankarna stretade, som hans bokstäver det var svårt att hålla pennan efter de långa dagarna i skogen. Här hände så litet. Och om sin ensamhet kunde han inte berätta så som han ville för Berit.

Skulle hon inte säga till våren: Inte just nu Kanske till sommaren eller till hösten? Tvivlet formade allt fler frågor inom Egon.

*

Egon och Ebba har sitt ihop

*

Det var en ny Berit som kom hem i maj. Hennes sätt var ett annat, hennes uppträdande lätt och ledigt. Staden hade omskapat byns vackraste flicka, hade markerat hennes typ, gett henne en ny säkerhet.

Egon gick ute på åkern. Hon kände en barnslig glädje att få trampa i mjuk mylla igen med bara fötter. Hon sprang fort bort till honom. Han stannade hästen och tog hennes hand, men han var inte så glad som hon väntat. Kanske kände han sig bortkommen, kanske var det den långa tiden de inte sett på, som skilde dem åt?

— Du kommer till Bogårdssätern i kväll? sa hon. Den vanliga tiden? Hon ville ha honom för sig själv igen på deras mötesplats.

Men innan hon såg honom den kvällen nådde tungornas prat hennes öron: Jo, hela vintern hade de hängt ihop, och nog måste det bli någonting av det. Ebba

Han kom genom det späda grongräset, nöp några löv från björkarna, som han brukade. Hon såg den kraftiga gestalten genom ett töcken av tårar. Om han bara ville skrika att det var lögn. Att de talade osant. Hon visste att han skulle göra det. Hon ville att han skulle...

— Det... det är en annan, Egon? Dom säjer...

Egons blick mötte hennes. Hans ögon var svarta och sorgsna. Han sa ingenting.

— Egon, Egon, nästan skrek hon. Du... du vill inte förneka! Det är alltså sant... sant... allt det där dom säjer om dej och Ebba?

Just då hade han så mycket att säga, just då visste han att han skulle förklara. Men så visste han, att det tjänade ingenting till. Hon som aldrig skulle komma hem, som hade försvunnit till storstaden, stod här livslevande och väntade på honom. Gud, han hade aldrig sett henne så vacker som just nu. Så vacker hon blivit, h... Berit. Hans ?

— Nej, Berit, sa han och han kände hur han körde en dolk i sitt bröst. Jag kan inte förneka det. Det... Jag har ingenting att säga.

Hennes huvud sjönk plötsligt. De vackra dragen, som vreden nyss gjort spända, slätades ut och upplöstes. Och plötsligt grät hon.

— Egon... Jag... jag förstår ingenting, snyftade hon. Jag som väntat, väntat. Jag förstår ingenting.

Hon sprang plötsligt. Var borta bland grenverket. Han stod ensam. Runt honom var det kallt och tomt. Det fanns inget försvar för vad han gjort. Han hade ingenting att säga... Han var ett kräk.

Och ändå. Ebba det var höstmörkret, vinterns ensamhet, byn... Han ville kasta sig raklång och gråta när han tänkte på det. Det var ju Berit som var hans. Berit hade aldrig varit ifrån honom. Det var Berit för honom — ännu.

Ett par dagar senare återvände Berit till Stockholm.

Fortfarande har Ödmyra by sin väg, som är ofarbar höst och vinter och vår. Fortfarande är avstånden lika långa. Än blinkar fotogenlamporna i höstmörka kvällar och än susar det milt i de blanka kraftledningstrådarna, som drar förbi byn, utan att ge den av sin välsignelse.

Det måste vara starka människor som ska leva bortom allfartsvägen.

(Copyright: REA-press)

Laholms Tidning är oersättlig som annonsorgan i södra Halland Annonsera i LT!

Några minuter senare var han framme vid den brinnande maskinen . . .

DE BLODRÖDA PÄRLORNA

Äventyrsnovell

av T. STENBECK

Det var säkerligen ingen vit man mer än Denis Lavery, som såg Fjärran Östern-Klippern Pegasus störta mellan Singapore och Nya Guinea. Han satt utanför sitt tält och följde med blicken den silverskimrande jättefågelns flykt, då motorernas jämna brummande abrupt upphörde. Med en svindlande känsla i bakhuvudet såg han planet vända nosen nedåt, virvla runt, runt i den solglittrande luften och skjuta mot jorden som en vitglimmande blixt. Han reste sig omedvetet upp och stod med alla sinnen spända. Där slog den genom djungelns gröna tak och försvann. Ett dovt, dämpat muller som av en explosion rullade genom det ångande landskapet och ett gråsvart rökmoln löste sakta upp sig ovanför trädkronorna.

Tjugo minuter senare kämpade han sig mödosamt genom en kärrmark som stank av gyttja fram till ett brinnande skelett av splittrade metalldelar, läder och polerat trä. Hettan var outhärdlig redan på avstånd. Djungeln hade fattat eld och bakom maskinen brann ett hav av torrt lalanggräs. En våldsam explosion skakade luften på nytt och en bit av en stålkonstruktion susade förbi hans högra öra och slog ned i gyttjan med ett högst osympatiskt smackande ljud.

Ungefär femtio meter från den brinnande maskinen vältrade sig någonting i gyttjan. Om inte detta något varit iklädd en gul linneskjorta skulle han tagit det för en vattenbuffel och efter ett ögonblicks frenetiskt halande i den fruktansvärda hettan drog han fram en levande och till synes oskadd människa. En storvuxen karl med kortklippt hår och ett väldigt svart skägg. Utan ett ord släppte han honom och fortsatte sitt letande efter flera överlevande.

En bit till vänster om vraket låg en flicka. Hon låg närmare elden än vad mannen gjort. Han vätte sin näsduk i det gyttjiga vattnet och lade den över ansiktet. Så gjorde han en vild dykning in i hettan. Brinnande olja rann över hans fötter. När han några sekunder senare föll framstupa i gyttjan med flickan i sina armar, visste han inte hur han fått tag i henne. De låg orörliga kvar i kärret alla tre när Laverys infödda bärare en halvtimme senare kom till platsen. På improviserade bårar fraktades de till hans läger.

Det var redan mörkt då Lavery kom till medvetande. Framför honom satt hans kinesiske kock på huk. Han betraktade sin husbonde med oroliga sneda ögon.

— Nå, Wi Kwei, sade Lavery — hur mår flyktingarna?

— Den store mannen med hår i ansiktet sover, tuan, sade kinesen på malajiska, men mem lady säger hon inte sova vill.

— Vad, sade Lavery och reste sig hastigt upp i sittande ställning.

— Jag trodde hon var så gott som färdig. I stället för att svara viftade Wo Kwei osäkert med handen i riktning mot Laverys arbetstält. På ett klädstreck fladdrade sakta i aftonbrisen några broderade silkesplagg. Han öppnade munnen och slöt den igen. Han reste sig mödosamt och började gå i riktning mot tältet inom sig undrande vad han skulle finna flickan klädd i.

Hon tittade upp med ett par gäckande grå ögon när han trädde in genom tältöppningen. Hon låg utsträckt i hans rottingstol iförd den blå silkeskimono han brukade använda till morgonrock. Hon hade en vacker litet fyllig mun och ett kopparbrunt hår. Ett ögonblick stirrade de på varandra under tystnad.

— Hur mår ni? frågade Lavery slutligen.

— Tiptop! Om man tar alla omständigheter i betraktande mår jag oförskämt bra. Ni är förstås ingenjör Lavery. Jag har skvallrat med er kineskock medan ni sov. Han talar inte vidare bra engelska den mannen. Men så mycket gjorde han klart för mig att jag förstår att jag har världens underbaraste karl framför mig just nu. Jag instämmer med Wo Kwei. Ni är en hjälte, Lavery. Ni hör till det slags män som Kipling besjungit. Hur lyckades ni överhuvud taget få tag i Dopman och mig utan att bli ihjälbränd?

Lavery rodnade lätt under solbrännan.

— Det var den enklaste sak i världen, sade han.

— Ni satt båda två fastkilade i ett risfält precis som rädisor. Det var bara att dra upp er och få er i säkerhet.

— Prat, sade flickan och betraktade de skära naglarna på sina nakna tår.

— Ser man ut som ni om man dragit upp ett par människor ur ett risfält?

Lavery kastade en förlägen blick på sina kläder. Kring hans axlar dinglade de sönderbrända resterna av en tennisskjorta och genom hålen i hans khakishorts lyste hans bruna skinn igenom.

— Jag skulle naturligtvis ha bytt innan jag sökte upp er, mumlade han. Det tänkte jag inte på. Är ni törstig? Vem är ni egentligen?

Flickan lade armarna bakom nacken och betraktade honom fundersamt.

— Nej tack, jag är inte törstig. Jag har fått kallt té och kokosvatten av Wo Kwei. Det är en rar kines, er kock. Han har skött om mig som om jag varit hans egen barnunge. Vem jag är? Jag är Helen Noyes, om det säger er någonting. Skådespelerska — på väg till Sydney för att spela huvudrollen i en ny operett, när det här hände. Det påminner mig om någonting. Jag måste vara i Sydney senast om en vecka. När kan vi komma härifrån?

— Det är just det, sade Lavery och lade pannan i ... ma veck.

— Jag funderar just på vad jag skall ta mig till med er båda. Payong Island, som den här ön heter, hör absolut till de platser gud glömt. Jag letar malm här för ett holländskt gruvsyndikat i Surabaya. Ön tillhör ingen och om jag finner vad jag söker kommer jag att lägga beslag på den för holländska statens räkning. Jag har en handfull kineser med mig. Annars är befolkningen här vildar av papauras. Och så är det mr. Oei Tung förstås.

— Vem är det?

— Oei Tung är malaj och driver något slags pärlfiskeri på västkusten av ön. Han har bott här länge. Han tycker inte om intrång och hans män följer i hemlighet vart jag går. Till att börja med försökte jag komma på vänskaplig fot med honom. Han talar bra engelska. Men han kan inte säga ett hövligt ord på något språk, så jag har upphört att odla bekantskapen. En holländsk båt satte iland mig här med mina malmletningsgrejor och tjänare för tre veckor sedan. Den kommer inte hit förrän om fyra månader igen. Och det är föga chans att någon annan gör det heller, fröken Noyes. Jag är rädd för att ni kommer att få ge er till tåls till dess . . .

Helene Noyes slog samman händerna med ett högt klingande skratt. Hennes grå ögon glittrade muntert.

— Vilket strålande äventyr, utbrast hon.

— Aldrig trodde jag att jag skulle få uppleva något sådant i verkligheten. Jag skall hjälpa er att leta efter guld.

— Det är inte guld jag är ute efter utan volfram, sade Lavery en smula torrt.

— Det gör detsamma vad det är, svarade den glada flickan Noyes.

— Jag skall hjälpa er i alla fall. Jag brukar ha en vansinnig tur — åtminstone på kapplöpningar.

— Förlåt att jag stör, sade plötsligt en djup stämma och tältöppningen förmörkades av en väldig, skäggprydd gestalt. Det var Dopmann. Han var klädd i en flanellkostym, som hade lidit mer än dess ägare och kring halsen hade han virat en brokig silkesschal, som han uppenbarligen lånat av Wo Kwei.

— Ni är ingenjör Lavery förstår jag. Mitt namn är Dopmann från Hatton Garden. Var kan jag få tag i en telegrafstation. Måste ögonblickligen sätta mig i förbindelse med min firma och underrätta att jag blivit fördröjd genom en sorglig olyckshändelse.

— Payong Island, herr Dopmann, är förfärligt efter sin tid, är jag rädd. Vi har faktiskt inte någon direkt förbindelse med Londons juveleraregata och inte med någon annan plats på jorden heller för resten. Jag håller just på att förklara för fröken Noyes att ni båda får bereda er på att stanna här tills båten kommer, som skall hämta mig. Det blir om fyra månader det, herr Dopmann. Sitt ned och drick en kopp té så länge.

— Den väldige juvelhandlaren snarare dunsade än satte sig ned i en tältstol. Han kliade sig nervöst på ena kinden, där en moskito bitit honom. Han kastade kritiska blickar omkring sig. Han fnös åt de väderbitna tälten, den skamfilade lägerutrustningen och kineskulierna, som satt på huk kring en eld i kanten av uthuggningen.

— Fyra månader i den här förfärliga vildmarken, sade han.

— Ni är tokig. Jag har en affär på en halv miljon — en halv miljon pund märk det Mr Lavery, att avsluta i Sydney. Ni måste på något sätt ordna så att vi får förbindelse med civilisationen. Fyra månader. Dopmanns anförande dog bort i ett förbittrat mummel.

Lavery hade rest på sig. Han stod framför den voluminöse diamanthandlaren, med tropikhjälmen i en utmanande vinkel över ena ögat och hakan en smula stridslustet framskjuten.

— Min bäste herre, sade han. — Det kan hända att ni är ett trumfess vid Hatton Garden. Jag betvivlar inte den saken. Men försök att sätta er in i att ni inte är det här. Försök i stället att hålla i minnet att det inte är mer än några timmar sedan ni som genom ett under slapp att sona era eventuella missgärningar här i livet. Det var trettiotvå personer i planet säger fröken Noyes. Och ni var en av de två som kom undan. Tänk på det, Dopmann, tänk på det och var tacksam mot försynen.

En mörk rodnad färgade Dopmans svartmuskiga kinder och han fumlade förläget med en öronlös mugg som på något sätt funnit vägen till hans plats.

Vid mer än ett tillfälle under de närmaste dagarna ångrade Denis Lavery nästan att han räddat honom. Wo Kwei hade gjort en hatt åt honom av flätad rotting och denna monstruösa huvudbonad förföljde Lavery vart han gick. Djungelgläntorna på Payong Island ekade av högröstade minnen av lyckade diamantaffärer och siffror surrade i den ångande luften från morgon till kväll. Dopmann var outhärdlig, men hans närvaro hade en fördel. Den förde Lavery och Helene Noyes närmare varandra.

Den glada flickan Noyes i ett par av Laverys shorts, en skjorta som hon ändrat så att den passade henne och ett par mycket för stora gummistövlar, var en förtjusande och bisarr syn. En vecka efter det klippern Pegasus hade störtat på Payong Island konstaterade Denis Lavery, där han satt på en kullfallen palmstam i en djungelglänta, att han förmodligen inte kunde leva utan att se Helene Noyes varje dag för resten av livet. Två dagar senare startade Dopmann en upptäcktsfärd längs västra kusten av ön. Lavery lånade honom med glädje ett par av sina kulier och den nödvändiga utrustningen.

Tre dagar senare var han tillbaka. Han kom farande in i lägret som en virvelvind. Han fullkomligt svämmade över av upphetsning.

— Lavery dundrade han och högg denne i armen.

— Tror ni på ödet? Den här flygolyckan kostade mig tusentals pund, men jag kommer att få tillbaka dem hundrafalt, tusenfalt, säger jag er. Kismet, Lavery, kismet. Att just jag, Karl Dopmann, en av världens främsta kännare på pärlor skulle dimpa ned här på denna ö för att avslöja ett mysterium, som satt myror i huvudet på hela ädelstensmarknaden i ett helt år. Det är otroligt, säger jag er.

Han fiskade upp en liten bambuask ur fickan och hällde ut några runda, röda stenar på bordet.

— Titta på de här! hojtade han, — titta på dem noga! Jag har köpt dem av en av Oei Tungs förrymda pärlfiskare. Jag gav honom min guldklocka i utbyte. En god affär, Lavery. De är värda tusenta s pund, bara de här fem. Och det finns fler. Många, många fler! Han tog en av de röda stenarna mellan tummen och pekfingret och höll den framför Laverys ögon. Den hade en underbar mjuk glans och under den blanka ytan glödde en egendomlig mörkröd färg.

— Ser ni vad det är? hojtade han på nytt. — En röd pärla. En äkta pärla, men den är röd! Jag har avslöjat hemligheten med de röda pärlorna, som dök upp på marknaden för två år sedan och som ända sedan dess varit allmänna samtalsämnet i New York, i London, i Paris. Varenda juvelhandlare har brytt sin hjärna med de röda pärlorna. Jag sålde det första röda pärlhalsbandet, så jag vet det. Jag visste att kineserna stod bakom, men jag trodde att de förde in något kemiskt ämne i musslan eller färgade vattnet omkring den. Pärlorna är känsliga för sådant medan de växer, mycket känsliga. Nu vet jag bättre. Alla röda pärlor komma från Payong Island, från Oei Tung lagun. Vid gudarna jag skall ha del i detta, annars vill jag inte heta Karl Dopmann!

— Var försiktig med vad ni gör, varnade Lavery.

— Oei Tung är en mäktig man på den här ön. Infödingarna lyder honom blint. Ett enda litet felsteg och det kan betyda döden för oss alla tre. Dopmann skrattade nervöst.

— Prat! Jag vet vad jag gör. Jag har handskats med en del konstigt folk under min affärsmannatid. Vet ni hur Oei Tung bär sig åt för att få röda pärlor?

— Nej, jag har aldrig intresserat mig för pärlor över huvud taget.

— Kulin, som jag köpte de här av gav mig historien på köpet. Han har arbetat i Hongko g och Talar pidginengelska. Ungefär sju och en halv mil väster ut härifrån finns alldeles intill kusten en liten lagun, inte mer än femtio meter tvärs över. Den är omgiven av höga klippor. Vattnet i den är så kristallklart att man nästan kan urskilja sandkornen på bottnen, som är översållad av pärlmusslor. Det finns bara en fisk i den lagunen, Lavery. Jag har sett honom med mina egna ögon. Och biodet höll på att frysa till is i mina ådror vid anblicken. Det är en vit jättehaj, en albino. Infödingarna dyrkar honom som gudom. De offrar människor till honom. Och det har de hållit på med i gud vet hur många år. När Oei Tung först kom till ön var det för att leta efter vanliga pärlor. Han fann snart lagunen men han vågade inte döda hajen. Istället fann han på att stänga den smala öppningen mot oceanrevet med ett torpednät, som han kan höja och sänka med ett par gamla handvinschar. När hans dykare gick ned drev de först ut hajen och stängde för öppningen med torpednätet. De första pärlorna Oei Tun fick upp var röda — blodröda. Förstår ni nu hur de fått sin färg?

Lavery som tagit upp en av de röda pärlorna och höll den i sin kupiga hand kastade den med avsmak på bordet.

— Blodpärlor! utbrast han. — Vid gudarna — blodpärlor. Det är alltså sanning! Hur i himmelens namn kan en anständig kvinna bära något sådant om sin hals. Jag skall så sant jag heter Denis Lavery kasta en dynamitladdning i er vidriga kristalllagun, Dopmann. Att tänka sig — blodpärlor! Han for med ett finger innanför kragen som om den plötsligt blivit för trång och gick ut ur tältet för att få litet frisk luft.

När Lavery nästa morgon steg ut ur sitt tält räckte Wo Kwei honom ett brev.

— Från Oei Tung, sade han lakoniskt.

»Tuan Lavery», läste Denis. »Vill ni be herr Dopmann återställa en liten bambuask innehållande fem röda stenar till min budbärare. Han skall då få sin klocka tillbaka. Kanske visste han inte att stenarna var stulna. Behåller han dem, gör han det på egen risk. Tjuven har redan fått sitt straff.

Oei Tung»

Lavery väckte den tungt sovande diamanthandlaren. Han räckte honom tyst brevet. Dopmans drag hårdnade medan han läste det.

— Om Oei Tung vill ha sina pärlor kan han komma och hämta dem själv, sade han med sammanbitna tänder.

— Jag lämnar dem inte ifrån mig utan vidare. Jag har också ett par trumfkort på hand. Det kan ni hälsa hans budbärare Lavery nickade.

— All right, Dopmann. Ni gör som ni vill. Men ni känner inte malajerna. Från och med nu riskerar ni ... minut få halsen avskuren. Avlägsna er inte fem steg från lägret, så länge ni har de där blodpärlorna i er ägo. Och håll fröken Noyes och mig utanför det hela. Här har ni en revolver. Släpp inte kolven på den, så länge ni har den där bambuasken i fickan.

Lavery talade länge med Wo Kwei innan han gav sig iväg med sina kulier. Han arbetade hela dagen med en olycksbådande känsla. Gång på gång tystnade han sina snattrande män och lyssnade intensivt. Han hörde ingenting utöver de vanliga djungelljuden. Han försökte intala sig själv att han överdrev faran. Men då han i solnedgången åter fick lägret i sikte frös hjärtat till en klump i bröstet på honom.

Någonting hade hänt. Det syntes ingen rök från koktältet. Ingen människa rörde sig på avröjningen. Han sprang den sista biten. Han ryckte förhänget från öppningen på Helenes tält. Det var tomt. Han vände sig om och blev stående orörlig betraktande en orörlig figur, som låg framstupa i det sträva lalanggräset på sin ljusa flanelljacka. Oei Tung hade hämtat sina pärlor. Han förbannade sin otroliga lättsinnighet att lämna Helene kvar i lägret. Han ropade med hög röst Wo Kweis namn. Till sin oerhörda lättnad fick han svar.

— Tuan — tuan Lavery! hörde han kinesens stämma ropa på avstånd. Några minuter senare kom han vacklande fram ur djungeln. Hans ansikte var blodigt, hans kläder sönderrivna. Han flämtade efter andan.

— Vad har hänt? Var är fröken Noyes? sade Lavery andlöst.

— Oei Tung kom i morse, flämtade Wo Kwei, — plötsligt vimlade djungeln av hans folk. Han kom för att hämta den store mannen med hår i ansiktet. Han skulle offras till den heliga vita hajen. Men han slet sig från sina vaktare. Han tog Oei Tung så här: kinesen kastade sina armar i luften, och slungade honom i ett träd. Och Tung bröt ryggen. Hans män måste bära honom på en bår härifrån. De dödade den store mannen. De tog i stället med lady med sig, tuan. Wo Kweis röst sjunk till en viskning.

— När månen går upp om två timmar skall hon offras åt den vita hajen. Jag fick veta det av en av Oei Tungs tjänare.

Stora svettpärlor strömmade nedför Laverys ansikte.

— Vidare, Wo Kwei, vidare, sade han.

— Det finns ingenting mer att säga, tuan. I natt när månen går upp skall hon offras. Oei Tung har sänt bud till hela ön.

— Inte till mig, sade Lavery bistert, men jag ämnar komma objuden. Vänta här Wo Kwei, du får visa vägen.

Han sprang bort till förrådstältet och stoppade på sig några stänger dynamit.

— Kom nu, fort, fort . . . sade han åt sina tjänare och började halvspringa mot skogsbrynet.

De undveko de upptrampade stigarna. Det höga lalanggräset dolde dem. Dånet från mässingsgongonger ekade under det gröna lövvalvet. Grupper av svarta flickor passerade dem på några meters avstånd. De sjung med gutturala röster. Facklor kastade långa, osäkra skuggor i djungeldunklet. Hela Payong Island tycktes vara på benen. Lavery bet samman tänderna och marscherade på. Slutligen skymtade klipporna vid vars fot lagunen var belägen.

Lavery kröp fram i en klippskreva och tog en överblick av scenen nedanför. Han befann sig rakt ovanför en grov bambubrygga som var byggd rätt ut i vattnet. Runt två flammande bål rörde sig två kompakta rader av svarta kroppar. Gongongerna dånade och männens fettglänsande kroppar målade med breda vita lerstrimmor glänste i det osäkra röda skenet. Plötsligt sprang en lång inföding ut på bryggan. Han satte händerna för munnen som en megafon och ropade något. Dansen stannade av. I en halvcirkel trängdes svartingarna kring bambubryggan. Gongongernas buller stegrades i ett rasande crescendo. När Lavery vände på huvudet fick han syn på Helene.

Hon svävade i luften buren på den högreste infödingens händer längst ut på kanten av bambubryggan. Hennes kopparbruna hår hängde upplöst ned och henneh ögon voro slutna. Det flammade rött för Leverys ögon. Han visste inte riktigt hur han fick eld på stubintråden i den första dynamitladdningen. Men plötsligt skakades luften av en våldsam detonation och vattnet sprutade i kaskader högt upp åt klippväggarna. Den följdes av en andra och en tredje. Vildarna flydde i vild panik bort från stranden, slängande sina facklor. Lavery stod ett ögonblick och vägde en dynamitladdning i handen. Så tog han omsorgsfullt sikte och kastade den mot den mjölkvita strimman i vattnet, som nu hunnit nästan alldeles fram till bryggan.

— Adjö med den guden, sade han bistert och började klättra nedför klippavsatsen. Han kämpade som en dåre för att komma igenom den kompakta strömmen av svarta kroppar. Han fann Helene längst ute på bryggan, halvt avsvimmad. Hon log med skräckslagna ögon, då han lyfte upp hennes huvud och strök hennes hår med sina grova händer.

— Jag visste att du skulle komma, sade hon.

— Ännu medan jag svävade i luften på den där ohygglige svartingens händer visste jag att du skulle komma.

— Vad har du där? älskling, sade Lavery och stirrade på en röd länk som lyste på hennes bara hals.

— Det flottaste röda pärlhalsband, som existerar i världen, svarade hon och hennes röst hade återfått något av sin forna glättighet.

— Oei Tung hängde det på mig, när jag ... när jag fördes hit ned.

— Släng det i sjön, sade Lavery.

— Älskling, sade Helene och gömde sitt huvud vid hans axel.

— När jag så gärna vill behålla det. Ingen kvinna har maken Lavery suckade och lyftande henne på sina armar bar han henne bort från den heliga vita hajens offerbrygga.

— Sedan ni först pryglat och misshandlat käranden i vänstersalen på stationen, så kom ni strax därpå tillbaka och gav honom en örfil till. Varför gjorde svaranden så?

— Tåget var försenat!

— Det musikstycket är nog bra men det hade passat bättre för full orkester.

— Du kan väl begripa att de inte kan ha full orkester på en godtemplarfest.

— Skulle du inte för din egen skull söka behärska dig litet, du får aldrig mer än man sådan som jag!

— Vem i all världen har sagt att jag nästa gång skulle vilja ha en sådan som du!

HOPP

— Sjösjuka, tala inte med mig och sjösjuka! Sist jag for över Pölen var jag så sjösjuk, att det enda som höll mig vid liv, var hoppet att få dö!

Läraren: — Hur många resor gjorde Columbus till Amerika?

Lärjungen: — Tre!

Läraren: — Riktigt! Och på vilken av dessa dog han?

Flest sydhallänningar når Ni med en annons i LT — Laholms Tidning - ortens tidning

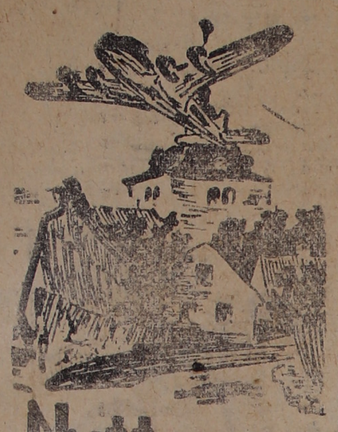

Dagens namn
YNGVE.
Solen går upp kl. 7.56 och ned k. 16.57.

Morgondagens namn
EVELINA.
Solen går upp kl. kl. 7.54 och ned kl. 17.00.

Dagens dikt:

Klara skola människornas ögon vara.
Stilla skola de lysa i lyckans lilla korta minut, innan lyckan är borta,
spegla dagar och moln som segla blå eller vintergrå,
låga av liv och våga
visa sin lust att prisa,
harmas, läka, lena de armas
kval med ett ögas milda tal
— brista lätt i det sista.
Så skall livet gå.

(BO BERGMAN)

Tids nog

Pomp-Lasse nådde en mycket hög ålder. När han låg på sitt yttersta, satt en besökare vid hans säng och såg på den gamle, som låg där med slutna ögon till synes redan i själatåget, och den främmande sa:

— Det blir väl ändå skönt att få slua nu Lasse.

Men då stack Pomp-Lasse upp hakan och sa:

— Nja, nog hinn' en va dö' alltid.

Skrockfulla fransmän

Fransmännen är, liksom de övriga romanska folken, ganska full av övertro och det gäller även bildade människor. Ännu i dag finns det folk i Frankrike som tror at följande saker medför olycka:

Att dra på skon på höger fot innan den vänstra.

Att ge bort en kniv eller annat vasst föremål, det skär av vänskapen.

Att lägga knivar eller gafflar kors.

Att krossa en spegel.

Att slå ut ett saltkar.

Att tappa bröd.

Att begagna linne som är sytt på en fredag.

Att sitta tretton vid bordet.

Att börja en resa eller något viktigt på en fredag.

Spegel, salt och tretton till bordet känner vi ju till här. Bland de många gamla bruk man ännu på många håll iakttar är följande bland de mera kuriösa. Om man vill få regn så skall man doppa en kvast i vattnet. Om en kvinna vill lindra födselsmärta då hon väntar barn skall hon sätta på sig sin mans byxor. I lärdare kretsar tror man att det går att dricka hur mycket som helst utan att bli berusad om man reciterar denna latinska vers: "Jupiter his alta sonnit elementer ab Ida". Tråkigt nog brukar den vara glömd just när den som bäst behövs.

Finländsk läsövning

Det var tentamen i svenska språket vid Helsingfors universitet. Tentator är professor Bergroth. En liten grupp finska studenter har lyckligen klarat språkprovet i svenska. Slutligen återstår bara en student, en linluggig tavastlänning, som stövlar fram till professorn med morsk uppsyn och säger:

— God dag, professorn! Jag Noponen heta. Jag mig i svenska säker känna.

— God dag, kandidaten, svarade professorn, om ni Noponen heta och ni er i svenska säker känna, så kunna ni med detsamma bortgå.

Chockerande fynd

Till ett danskt sjukhus kom en 25-årig man och klagade över andningsbesvär, som han haft en längre tid. Man misstänkte att han hade en svulst i luftröret. Patienten opererades med snitt i halsen och efter några sekunder kunde kirurgen dra ut — en "dam med barnvagn"! När patienten fick se sin "svulst", erinrade han sig att han för cirka ett år sedan fått ett epileptiskt anfall i en leksaksaffär. Han måste ha slagit handen mot kanten på en ask med plastleksaken, varvid "damen med barnvagnen" hamnat i hans mun samtidigt som han gjorde en mycket kraftig inandning.

SYDHALLÄNNINGAR!
Annonsera i och prenumerera alltid först på bygdens egen tidning — **Laholms Tidning** — som i snart 25 år varit det ledande nyhets- och annonsorganet i dessa trakter. Gynna ortens tidning och Ni gynnar den tidning som alltid är bygdens talan.

Bondeklassens kris

I Berlingske Tidende tog för någon tid sedan en timmerman — Niels E. Nielsen — till orda i den aktuella debatten om landsbygdsmiljöns omdaning. I en krönika "Den gamle Bondegaard og den nye Tid" ställde författaren frågan, om den fina, komplicerade organism som en dansk bondgård i själva verket utgör, utan vidare kan anpassa sig till en så kraftig teknisk förändring. Vad sker med människorna? Kommer inte de nya förhållandena att med nödvändighet sätta sin prägel på deras sinnelag? Som hantverkare lägger artikelförfattaren främst märke till att man i traktorns, gödselspridarens och skördetröskans tidevarv inte längre har sinne och tid för småpusslet med både hemmets olika föremål och arbetsredskapet. Maskinerna har kopplats in i gårdagens kretslopp i nutidens specialiserade tempo.

Men är den nya vardagen endast god? Allting har sitt pris. Niels E. Nielsen är den siste att förneka eller underskatta de omätliga fördelar maskinerna skänkt jordbruksbefolkningen. Men han lägger inte bara märke till exempelvis giftbesprutningens positiva sidor utan till det faktum att antalet svalor decimerats tillsammans med skadedjuren. Hela det intima samspelet mellan natur, liv jord och vardagsgärning har blivit försvagat, avtrubbat, anser han. Bondgården har blivit ett skal kring rastlösa maskiner, medan dess invånare är på väg mot en ny livsform. Ingen vet, om dessa människor som fått makt över hundratalets hästkrafter någonsin kommer att få samma livsnära existensvillkor som deras förfäder.

Även på tyska bondedagen, som den 1 oktober hölls i Stuttgart, uppehöll sig en av huvudtalarna, prof. Georg Raederscheidt, utförligt vid bonderörelsens mänskliga sida. Han konstaterade att jordbruket häpnadsväckande fort anpassat sig efter de tekniska framstegen. Men jordbrukets rationalisering appellerar endast till en sida av människonaturen: klokheten, förståndet, intellektet. Bonden som helhet har ännu inte funnit sin nya form. När han försöker vara "modern" hemfaller han ofta åt uppkomlingsfasoner, åt en stillös efterapning av den genuina stadsbefolkningens vanor. Han försöker m. a. o. förespegla ett livsinnehåll som inte passar till hans livssituation.

— Jordbruket och bonderörelsen, framhöll talaren, kan inte godtyckligt ta på sig en helt ny kostym. I stället måste det ske en personlighetsutveckling som motsvarar bondeklassens konservativa, yrkesbetingade etos. På lantmannaskolan och folkhögskolan (Landvolkshochschle) måste den moderna bondens mänskliga kvaliteter främjas och berikas. Det är här han bör bli medveten om sin egenart och sitt ansvar och mogna till det — sinnelagets pålitlighet och omdömets självständighet som utgör den särpräglade personlighetens väsen.

*

Man kan hålla med både den danske timmermannen och den tyske professorn om att det inom den moderna bonderörelsen finns en bildningslucka som måste fyllas. Den nyvunna tekniken och ekonomiska kalkylen resp. den alltför mänskliga trängtan efter snabb vinst har inte precis främjat personlighetsutvecklingen. Emellertid är det här antydda problemet ett världsproblem av stora mått som sysselsätter alla samhällsbyggare. Både Nordamerika och Ryssland har på sitt sätt försökt att klara teknikens genombrott på landsbygden. Båda länderna kastade sig hämningslöst i maskinernas armar. I Nordamerika uppstod farmerns typ med en tendens till storkapitalistisk företagare. I Ryssland återigen gjordes ett gigantiskt kollektiviseringsförsök som förvandlade bonden till en opersonlig kugge i den allsmäktiga statens maskineri. I Amerika bevittnar vi just nu en reaktion mot jättefarmerna, en tillbakagång till mellanstora jordegendomar som tack vare de tekniska hjälpmedlen kan drivas som familjeföretag. Både i Amerika och Tyskland är man i färd med att på landsbygden skapa en ny jordägande medelklass som kommer att spela en betydande roll i kampen mot ett av maskinerna behärskat, kollektiviserat samhälle, där varje skillnad mellan stad och land har utplånats och en väsensfrämmande kolchos-mentalitet trätt i stället för bondeklassens särpräglade livsform. Kanske är det denna självvägande, självmedvetna och om sin egenart rädda bondeklass som har till uppgift att åter bringa familjen till heders i ett samhälle, där starka destruktiva krafter är i färd med att bryta ned denna den mänskliga samlevnads-organismens cellkärna.

Optimisternas världsförbund

LONDON.

Världsoptimisten nr 1, Barney Camfield, tror på att en ny epok i mänsklighetens historia har inletts i den lilla engelska byn Trevurvas i Cornwall. Han hoppas att denna by snart skulle kunna bli centrum och pilgrimsort för världens alla optimister. Barney Camfield sårades svårt vid invasionen i Normandie under andra världskriget och sedan dess är han övertygad om att världens ondska, krig, hat, inbördes stridigheter, liksom de flesta sjukdomar och farsoter, bäst kan bemötas med en konsekvent optimism som snart skall omfatta hela mänskligheten, eller i alla fall flertalet människor. "Nyckeln till människans lycka är att tänka och handla i positiv anda. Aldrig förneka, aldrig vara misstänksam, aldrig påpeka svårigheterna och de negativa verkningarna utan alltid tala om fördelarna, det positiva", så låter mister Camfields förkunnelse. I byn Trevurvas är redan alla invånare organiserade optimister. Förra veckan grundades där "optimisternas världsförbund" som skall ha sina filialer och propagandacentra överallt i världen. I BBC:s radioprogram höll Barney Camfield ett anförande som radierades till Asien, Afrika, Amerika och de kontinentaleuropeiska länderna.

Camfield anförde i sitt radiotal några exempel på, vad han menar med positivt tänkande. I England, berättade han, försöker man t. ex. att motverka trafikolyckor med hjälp av en affisch som visar hur en liten flicka springande efter sin boll, överkörs av en bilist. "Affischen framkallar ångest och bilisterna suggereras att bli rädda, vilket är fullständigt galet", sade Barney Camfield. "Affischen vore mycket effektfullare om den i stället visade en ung moder med sin flicka som hon håller vid handen, vinkande vänligt till en förbiåkande bilist som leende hälsar och kör förbi dem". Allt mellanfolkligt liv, varje för mänskligt samhälle oundviklig självbehärskning och frivillig frihetsinskränkning skall baseras på vänlighet, på människornas ömsesidiga förtroende för varandra och inte på rädsla, ångest, straff och vedergällning, tror denna världsoptimist nummer 1.

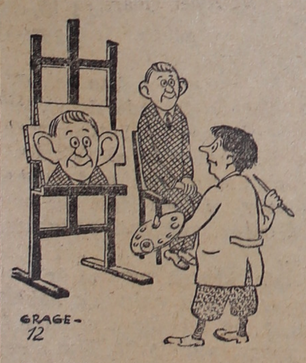

Porträttet.

SAGT och SKRIVET

Det finns bara två saker som är svårare än att hålla ett bordstal. Det ena är att klättra över ett staket som lutar emot en. Och det andra är att kyssa en flicka som lutar sig ifrån en.

Finansminister Butler

Ingenting gör människorna så vilda av glädje som prestige och vinst, ingenting så ursinniga som en prestigeförlust.

Valfrid Spångberg

Den svenska televisionen, som sedan ett 20-tal år tillbaka haft premiär med jämna mellanrum, har nu haft premiär igen. I en hembiträdesannons kan man nu också mycket riktigt läsa att "tillg. till television" ingår i förmånerna, och snart blir det kanske omöjligt att få ett hembiträde utan att ha inbyggd TV i kryddskåpet.

Cello i ST

I förtroliga stunder

Svar till "Uttråkad Valdus". Om er hustru är likgiltig för sin klädsel och vanvårdar sitt yttre tror jag det bästa sättet vore att ni själv gav henne några vackra plagg. Alla kvinnor älskar presenter och kommer ni hem med ett trevligt nattlinne, en vacker blus eller ett ställ eleganta underkläder, så nog tar hon på sig dem, ska ni se. Ni vet ju ungefär vilken storlek hon har. Börja t. ex. vid jul eller någon bemärkelsedag så upptar hon det inte som en "pik" och övergå sedan till att komma med små överraskningar. För övrigt kanske hon skulle behöva något stärkande, är man klen blir man ofta apatisk och likgiltig. Och heder åt en äkta man som sätter värde på en söt och välvårdad hustru, hur många kvinnor skulle inte vilja vara i hennes kläder. Med hälsning.

"Gallie"

Svar till "Dummer?" Tack för ert ovanligt förståndiga brev. Ni är som sagt på tok för ung för "stadigt sällskap". Säg åt pojken att ni gillar honom men att ni inte vill binda er ännu på några år. Och visst har ni rätt i att ett yrke är en oskattbar tillgång i livet, oavsett om man gifter sig eller inte. Vad boken "Hos läkaren" beträffar kan ni rekvirera den genom Riksförbundet för Sexuell Upplysning vilket går till så att ni skriver till "E. Olsson, Box 474 Stockholm I" som då sänder den per postförskott. Med hjärtlig hälsning!

"Gallie"

Svar till "Sven 22 år". Visst kan ni bjuda ut den unga damen, när ni träffat henne så pass många gånger. Hon tycker säkert det är roligt att gå på teatern så passa på när Riksteatern kommer. Men vad hennes födelsedag beträffar så känner ni henne däremot väl litet för en personlig present. Men vilken kvinna sätter inte värde på blommor och är era känslor redan så varma som ni beskriver, så säg det med en bukett röda rosor. Lycka till.

"Gallie"

Pianospel i tågkupé

När den amerikanska sångstjärnan Dinah Shore nyligen reste med järnväg från Californien till New York, där hon skulle uppträda i nattklubbar och television, hade hon ett piano med sig i tåget för att utnyttja restiden till övning. Här ses stjärnan tillsammans med sin man och dotter vid pianot på tåget.

Drama utan slut:

Han fick ej visshet

Minns ni den franska filmen "Djävulen i kroppen", den betagande kärlekshistorien mellan en mogen kvinna vars make är ute i kriget och den unge studenten som får de första lektionerna i kärlekens mysterier? Detta drama var inte bara författarfantasi utan blodigt allvar. Var det allvar? Ingen vet det. Men maken, soldaten Jacques, var djupt övertygad därom. Jacpues dog för några dagar sedan. Därmed är de tre huvudpersonerna i detta krigsdrama döda. Först avled författaren Raymond Radiguet, bara 23 år gammal, vid en tidpunkt då hans roman och dess filmatisering blivit världssuccéer. Ett par år senare avled madame Marthe, filmens kvinnliga huvudaktör.

Ingen vet hela sanningen. Den döde Jacques, som så djupt älskade sin hustru, har under många år lidit tvivelns alla pinor. Inte heller fick han visshet om, vad som hade hänt mellan hustrun Marthe och författaren Raymond Radiguet medan han varit ute i kriget.

Jacques återvände hem efter de allierades seger. Få månader därefter fick madame Marthe en son. Glädjen var stor. Jacpues var stolt över sin son. Då utkom Raymond Radiguets roman "Djävulen i kroppen". Och så kom filmen. Jacques såg filmen som gjorde slut på hans lycka. Han visste att Raymond var inneboende i huset, där han och hans hustru bodde. Han visste också att den unge studenten i hans frånvaro ofta besökte fru Marthe. Och så denna bok och filmen. Äktenskapet mellan de båda var förstört. Jacques ville inte längre tro att hustruns son var hans egen. Då avled den världsberömde romanens författare, Raymond Radiguet. Honom kunde Jacques aldrig fråga. Och fru Marthe bara teg. Ett par år senare var också hon död. Så var Jacques ensam med det lilla barnet som han inte kunde älska. Han ville inte tro på romanen, han ville tro på hustruns försäkringar, men tviveln var som tärande eld.

Jacques letade efter visshet. I ett gömställe hittade han den döda hustruns dagboksanteckningar. Där fanns också brev av Raymond till Marthe. Varken i dagboken eller i breven fanns konkreta bevis. Orden var heta och kärleksfulla, men skygga och oskyldiga. Det fanns inget tvivel om att den avlidne författaren och hustrun mötte varandra ofta medan han, Jacques, var ute i kriget. Men inget mer stod i breven. Tviveln naggade i hjärtat. Jacques gick till Jean Cocteau som upptäckte Raymond Radiguet och som gjorde honom till en erkänd och berömd författare. Jacques besökte gamle Roland Dorgéles, Goncourtakademins sekreterare, också han en gynnare av unge Raymonds författarverk. Soldaten Jacques visade upp den döda hustruns dagbok och Radiguets brev. Han ville ha visshet. Men de två stora författarna kunde inte ge honom visshet. De tröstade honom och sade att Raymond Radiguets roman endast var en författares fantasi och ingen verklighet. Jacques fick aldrig ro. Han sökte och fann ingenting. Han började dricka. Han kunde inte se sin hustrus ende son. Så avled han härom dagen, utan att ha fått visshet i sin tärande kärlek till den hustru som blev romanhjältinna i efterkrigstidens mest omtalade franska roman och i den berömda filmen. Och detta var slutordet i historien om Raymond, Marthe och Jacques.

Hästen togs åter till heders — ny chans för uppfödare

Den kraftiga mekaniseringen såväl inom skogs- som jordbruk har under senare år medfört att hästen allt mer ställts på avskrivning. Kommer denna utveckling att fortsätta? Alldeles tvärsäkert är det inte, ty tecken visar nu att hästen åter börjar komma till heders och det finns t. o. m. de kretsar som talar om djurets renässans.

Speciellt är det skogsbruket som nu har anmält ett behov av ett större antal hästar trots traktorer och lastbilar. Det är i besvärlig terräng och på de små skogsvägarna där hästen kan ta upp konkurrensen med andra transportmedel. Den stegrade efterfrågan på hästar har medfört att priserna gått i höjden och det hör inte till ovanligheten att en bra arbetshäst betalas med 3,000—3,500 kronor. Man antar att den ökade efterfrågan och de goda priserna kommer att sporra uppfödarna.

Som det brukas

Man är alltså bjuden till större middag (klädsel: smoking, stod det på kortet). Dagen och klockslaget är inne. Och precis då, på minuten, ringer man på värdfolkets dörr. Man har inte blommor i handen, inte ens om man är bjuden för första gången. I det fallet och f. ö. om man vill vara artig, kan man skicka upp blommorna tidigare samma dag eller någon dag förut, som ett påbröd till tacket.

Stor middag

När man har tagit av sig ytterplaggen och putsat sig framför spegeln, är det kavaljerens sak att se efter om det ligger någon placeringslista i tamburen. Om det inte finns någon där, så vet han, att värden kommer att meddela, vem han skall föra till bordet. Man kanske stöter hop med bekanta hallen och då hälsar man naturligtvis. Men man presenterar sig inte där för obekanta gäster.

På den här stora bjudningen var det en husa i svartvitt, som öppnade — värd och värdinna väntar då inne i våningen på att hälsa sina gäster välkomna. Man går alltså in. Ett äkta par går aldrig in på en bjudning arm i arm! Utan hon går först och han efter med rak kurs på värdinnan som först hon, sedan han, hälsar på, varefter de hälsar på värden och på husets farmor, om hon är med, och barnen i huset. Om inte värden har tid att följa med de nyanlända och presentera, går de själva runt och hälsar och presenterar sig själva i tur och ordning för de närvarande.

När man gått runt förblir man stående och försöker konversera efter bästa förmåga med dem man hamnat vid, tills alla anlänt och dörrarna till matsalen slås upp.

En fiffig herre bör då redan ha sökt upp sin bordsdam, annars blir det klappjakt i sista minuten. Kavaljeren bjuder damen sin högra arm och i gåsmarsch tågar man in till bordet par om par. Värden med sin dam går först. Sist i marschen går värdinnan med bordsherre.

Ingen får sätta sig förrän alla funnit sina platser. Man väntar bakom sin stol. På en gång, signalen kommer från värden, drar varje herre ut sin bordsdams stol. Hon sätter sig, han skjuter in stolen under henne och sätter sig själv.

Signal till uppbrott från bordet ger värdinnan och värdens bordsdam genom att resa sig samtidigt. (De får hålla ögonkontakt.) Alla följer efter, kavaljeren drar ut sin dams stol men låter den sedan stå där den står. Gåsmarschen upprepas. Men den här gången går värdinnan först och värden sist. Värdinnan skall vara först i salongen för att kunna ta mot tacket för maten. Jo visst tackar man värden också. Och en artig kavaljer glömmer aldrig att också tacka sin dam för trevligt sällskap vid bordet.

FRÅN SYDAFRIKAS SLUM. Den sydafrikanska regeringen planerar en omfattande upprensning i de svartas slumkvarter i Johannesburgs förstäder. Den här bilden kommer från förstaden Sophiatown, som är en av de städer, där fattigkvarteren är som mest skrämmande.

"Rekordkossa" i Småland gav 462 kg smörfett

STOCKHOLM

Uträkningen av vad de svenska korna presterat under kontrollåret 1953—1954 är nu klara och visar att avkastningen pr ko blivit i medeltal 3,987 kg mjölk med fetthalt av 4 proc., vilket motsvarar 159,2 kg smörfett. För femte året i följd kommer Hallands kor främst med 179,8 kg smörfett, närmast följda av korna i Malmöhus, Gotlands och Kristianstads län. Kontrollnämnden, som sammanställt resultaten upplyser samtidigt, att sammanlagt 411,355 kor fördelade på c:a 38,640 besättningar stått under kontroll. I allmänhet har inte kunnat konstateras några större ökningar eller minskningar i avkastningen. Den högsta mjölkavkastningen redovisas som väntat i Sydsverige, främst Skåne, Halland och Gotland, men högsta fetthalten i mjölken noteras för Västerbottens och Jämtlands län. Störst är anslutningen till kontrollföreningsverksamheten i Södermanlands, Malmöhus, Hallands och Östergötlands län.

Det högsta medeltalet för enskild besättning ifråga om smörfett har uppnåtts i Malmöhus län av en besättning tillhörande Svensk låglandsras med 311 kg, medan motsvarande bästa resultat för Svensk röd och vit boskap redovisas från Östergötland med 289 kg, Högsta avkastningen för Svensk jersey boskap, som i år för första gången redovisas som självständig rastyp har uppnåtts av en besättning i norra Kalmar län med 236 kg samt ifråga om Svensk kullig boskap av en besättning i Kopparbergs län med 208 kg smörfett.

Årets bästa individuella avkastning ifråga om smörfett uppvisar en ko i norra Kalmar län, tillhörande Svensk röd och vit boskap som lämnat en årsavkastning av 8,740 kg mjölk med 5,29 proc. fetthalt, d. v. s. 462 kg smörfett. Denna kossas prestation är anmärkningsvärt stor, i själva verket den högsta fettmängd som någonsin presterats av en svensk ko. När det gäller låglandsras kommer en skånsk ko främst med 434 kg smörfett, ifråga om svensk jersey en ko i södra Kalmar län med 412 kg och bland svensk kullig boskap en västerbottensko med 283 kg smörfett.

Utfodringsförhållandena har under året varit ganska goda. Förbrukningen av oljekraftfoder, hö och halm, bete och färskt grönfoder har minskat, medan förbrukningen av annat kraftfoder än oljekraftfoder ökat liksom även av ensilage.

En sydhallänning kan inte gärna vara utan Laholms Tidning

SÖDRA HALLANDS BÄSTA ANNONSORGAN
är sedan många år LAHOLMS TIDNING

Lokaltidningen studeras alltid noggrannt, och en annons i denna blir alltid observerad. Tänk på detta, när Ni gör upp Edra annonsplaner!

LAHOLMS TIDNING

FREDAGEN DEN 11 FEBRUARI 1955.

LAHOLMS TIDNING
— SÖDRA HALLANDS ORTSTIDNING —
deklarerar med TS-kontrollerade siffror en ständigt stigande upplaga.

RADIO

FREDAGEN DEN 11 FEBR.

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Gammal dansmusik.
7.00 Karin spelar för husmödrarna
7.40 Morgonandakt. Pastor Bengt Åberg.
8.00 Nyheter och väderlek. Därefter: Lediga platser.
8.20 Morgonandakt på grammofon.
9.00 Skolradio Listen and Learn. Klass 5. Korrespondenskurs i engelska. Sven Fjelner.
9.30 Blind Man's Buff. Klass 7. Korrespondenskurs i engelska. Svante Hjelmström.
10.00 I blickpunkten.
10.10 Man barndom. II. Av Maxim Gorki. Uppläsn.: Erland Josephson. Kommentarer: Staffan Björck.
10.30 Listen and Learn. Klass 6. Korrespondenskurs i engelska. Per-Olof Hensjö. (Umeå.)
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet Dagens dikt. Därefter: Hakon Svärds dragspelstrio.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Börsnoteringar.
12.45 Låt analysera utsädet. Direktör John Palmér.
12.55 Tidssignal.
13.00 Skolradio. Den sjuke vid Betesda. Hörspel av Gunnar Wahlström.
13.25 Torsten Hising sjunger till Karl Nilheims ensemble.
13.55 Kvinnostyre i byn. Byålderman Elise Andersson i Berga berättar.
14.15 Radioorkestern. Dirigent: Tor Mann.
14.45 Birgitta Nordenfelt musicerar med de yngsta.
15.00—15.20 Radioföljetongen Markens gröda av Knut Hamsun. Del 2: X. Uppläsning av Holger Löwenadler.
16.45—17.00 Lokalt över övre Norrland, Sundsvall och Östersund: Sameprogram.
17.00 Väderlek.
17.10 För flickor och pojkar: Månadens bok. Redaktör: Elsa Olenius.
17.30 Jazzglimtar från USA. Kåseri av Claes Dahlgren i New York.
18.00 Ane-Mette. En berättelse av Henrik Pontoppidan. Uppläsning av Maria Garland.
18.20 Grammofonmusik. 1. Klingeling. Stig Holm och Arvid Sundin, piano. 2. För mej bortåt vägen (Povel Ramel). Povel Ramel och Mari Ade, sång. Erik Johnssons ork. 3. The nearness of you (Carmichael-Washington). Paul Westons ork. 4. Hänga me'-polka (Degerman-Haslum). Elon Dahl, sång. Gnesta-Kalles ork. 5. Münchner G'schichten, vals (Theo Mackeben). Berlinoperans ork. Dir.: Hansgeorg Otto . 6. Mein Lied ertönt ur »Zigeunermelodien» (Antonin Dvorak). Margherita Perras, sång. Medlemmar ur Berlins statsoperaork. Dir.: Bruno Seidler-Winkler. 7. Preludier nr 2 och 3 (George Gershwin). Oscar Levant, piano. 8. Berceuse ur »Jocelyn» (Benjamin Godard). Solist: James Melton. Dir.: Frank Black. 9. Polonäs ur »Eugen Onegin» (Peter Tjajkovskij). The Philharmonia Orchestra. Dir.: Issav Dobrowen.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
19.30 Dagens revy. Sketcher och kupletter skrivna i dag.
19.45 Riksettan. Spelet om en väg.
20.15 Radiotjänst symfoniorkester. Solist: Gunnar Norrby, violoncell. Dir.: Tor Mann.
21.15 Carlo Coccioli: Det kommer en präst till byn. Georg Funquist läser ett kapitel ur »Himmel och jord».
21.45 Britta Magnii sjunger till Varietéorkestern. Dir.: Egon Kjerrman.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.30 Dags för dans.

Danska radioprogrammet fredag

6.00 och 7.00 nyheter. 7.10 morgongymnastik. 7.35 grammofonmusik. 8.30 morgonandakt. 9.00 gymnastik för husmödrar. 12.000 musik av Odense byorkester. 12.30 nyheter. 13.35 middags följetongen. 14.05 kvinnornas eftermiddagsprogram. 14.35—15.30 musik under arbetet. 16.50 gammalt och nytt på grammofon. 18.25 norsk musik på grammofon. 18.45 nyheter. 19.45 underhållningsmusik. 20.30 radioteatern 22.00 kvällsnyheter. 22.15 franska för nybörjare. 22.35—23.00 dansmusik från restaurant Århushallen.

Andra programmet 283 och 210 m. 18.00 musik vid middagen. 18.45 nyheter. 20.10 en speleman med fiol. 22.00 kvällsnyheter. 22.40—23.00 är världen i balans?

LÖRDAGEN DEN 12 FEBR.

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Blandad underhållning.
7.00 Frukostklubben.
7.40 Morgonandakt. Pastor Bengt Åberg.
8.00—8.15 Nyheter och väderlek.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Per Carlstens stråkensemble.
12.30 Nyheter och väderlek. Börsnoteringar. Därefter: Marscher på grammofon.
12.55 Tidssignal. Lokalt över Malmö, Hälsingborg och Hörby: Väderleksrapport från Skånes vintersportorter. (Malmö)
13.00 Odens brud och Haslidalen. Erik Wengstrom om skillingtryck.
13.25 Musikalisk underhållning.
14.00 Mitt hem är min borg. Ett kapitel ur »Drottningens England» av Jan-Olof Olsson och Margareta Sjögren. Uppläsning av Jan-Olof Olsson.
14.25 Brandmännens musikkår. Dir.: Gösta Carlsson.
14.55 Svensk frukt i farozonen. Skånes fruktodlare har bekymmer.
15.15 Folkbildningsnytt.
15.35 Kammarkonsert. Joseph Haydn: Kvartett d-moll op. 76 nr 2. Grünfarb-kvartetten. (I samarbete med Intim Musik).
16.00 För de yngsta: Här kommer Kalle Stropp!
16.15 Damkören De Tio. Dir.: Märta Appelqvist-Hedman. Vid flygeln: Torsten Hägg.
16.35 Engelska folkvisor och folkdanser presenterade av Tom Fletcher.
17.00 Väderlek.
17.10 Tji och tre... En underhållning för ungdom av ungdom arrangerad av Günter Stiel.
17.45 Tysk textrepetion.
17.50 Veckans löpsedel.
18.00 Helgsmålsringning från Sanne kyrka i Bohuslän.
18.10 Grammofonmusik. 1. Strettan ur »Trubaduren» (Giuseppe Verdi). Solist: Jussi Björling. Dir.: Nils Grevillius. 2. Intermezzo ur »Manon Lescaut» (Giacomo Puccini). Wiens filharmoniska ork. Dir.: Herbert von Karajan. 3. Ur »Hoffmanns äventyr» (Jacques Offenbach). Solister: Dora Lindgren, Margareta Bergström och Arne Ohlson. Kör och ork. Dir.: Nils Grevillius. 4. Etyd op. 10 nr 3 (Frédéric Chopin). Vladimir Horowitz, piano. 5. Brittapolka (Hans Christian Lumbye). Edith Oldrup, sång. Tivolis konsertsals ork. Dir.: Svend Christian Felumb. 6. Två visor (arr. Leif Bratt). a) Det stod en lind. b) Gånglåt. Hillevi Stenhammar, sång. 7. One night of love (Schertzinger-Kahn). Frank DeVols ork. 8. Min idol (Hamblen-Hello). »Cacka» Israelsson, sång. Putte Wickmans ork. 9. Valsette (René Costy). Jos Termonias ensemble. 10. Schlager von damals, patpurri. Margot Hielscher, sång. 11. Frou-Frou, vals (Chatau-Salix). Gustaf Torrestad, sång. Bengt Hallbergs ork. 12. Ragamuffin (Joe Rixner). Philip Greens orkester.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
19.30 Gammal dansmusik av Sigurd Ågrens dragspelsorkester.
20.00 Ångradio. Conferencier: Gösta Bernhard. Barna Hedenhös. Manuskript: Bertil Almqvist och Per Verner-Carlsson. Regi: Allan Schulman. Medverkande: Birgitta Hörnblad, Göran Lundqvist, Erna Groth, Carl-Gustaf Lindstedt m. fl. Varietédags. Manuskript: Lars Gunnar Perne. Lars Madsén på besök. G. Bernhard Show. Kapellmästare: Thore Ehrling. Producent: Tage Danielsson.
21.15 Sånt händer på sjön. Ett samtal mellan Stellan Elliot, Bertil Jacobsen, Sam Svensson och Carl-Åke Wadsten.
21.45 Arne Brown sjunger till Göteborgs radioorkester. Dir.: Sixten Eckeberg.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—24.00 Musik till midnatt. Elvagäster: The Voices of Walter Schumann. (Grammofon.)

Boknytt

OÄNDLIGHET ÄR VÅR UNDERKASTELSE...

Bland de ungdomar som trängs i inköpsporten till 50-talets diktning möter man namnet Seved Apelqvist Sign. har tyvärr inte varit i tillfälle att läsa hans debut-bok — utgiven på eget förlag — men stiftade en första bekantskap med honom i den lilla utmärkta antologin "Upptakt". När jag därför återknöt bekantskapen i den sjätte utgivan i LT:s lyrikserie "I skuggan av templet" var det ett möte med en mera samlad produktion där en analys inte blir samma vågspel som om det gällt ett par små smakprov.

Om jag säjer att Seved Apelqvist redan har en ganska driven teknik både i uppläggning och rent tekniskt utförande så bottnar kanske detta i någon mån på att författaren varit typograf.

"I skuggan av templet" är genomgående uppbyggd på religiösa fragment och grundtoner från vilka författaren söker sig mot själsdjupen. Man läser inte länge förrän man i Apelqvist finner en sökare i tiden. Uppgörelsen med sig själv och tiden för han emellertid utan brösttoner — snarare förnimmer man den som stilla meditation i en skymningsstund.

Signifikativ för Apelqvists suggestiva tankebindningar är i mitt tycke den lilla korta "Envälde" — Enväldigt är det eviga — /det bestående vår övermakt /Det eviga /kräver ovillkorlig lydnad — /oändlighet är vår underkastelse /Men livet är övergående /Av döden upphöjd till frihet /ser jag mig tillbaka.

De raderna personifirerar också Seved Apelqvists hela frihetsbegär — sökarens kamp att komma inom och utom sig själv.

"I skuggan av templet" är väl värd en framgång som sporre åt en ung diktare som man har all anledning att lägga på minnet. Den stora påverkan av kanske främst Erik Lindegren som jag tyckt mig märka bör vara en övergående engångsföreteelse.

K. A. Larsson.

Anders Apelqvist: I skuggan av templet. LT:s förlag 7:50.

På BIO

Centrum: På vift med Genevieve

Centrum hade i går premiär på det engelska lustspelet "På vift med Genevieve och man kan först som sist konstatera: så roligt har man inte haft på bio på mycket lång tid. Så om ni vill skratta ordentligt i en och en halv timme och le många timmar därefter kan man inte ge ett bättre recept än rådet att se den här filmen. Engelsmännen kan göra komedier, och denna är av allra finaste märke, charmig och sprallig, ja, absolut betagande. Fyra ungdomar och en hund av elefantstorlek ger sig ut på en vansinnig kapplöpning längs landsvägarna i ett par fordon från anno dazumal och om deras eskapader under färden handlar egentligen hela filmen. Nog sagt om handlingen, man har i alla fall hjärtligt roligt, och även om galenskaperna ibland tenderar till rena rama slapstickan går de aldrig över gränsen för det smakliga. Hunden Susy, bilen Genevieve och dess gula, lika ålderstigna broder är tre stumma men viktiga huvudpersoner som man har minst lika roligt åt som åt deras "hussar och mattar", vilket inte på något sätt förringar dessas prestationer, tvärtom. Sällan har man väl sett en roligare figur än Kay Kendalls trumpetblåsande mannekäng, och de andra tre, Dinah Sheridan, John Gregson och Kenneth More står henne inte långt efter, de agerar samtliga med det rätta komedihumöret och orsakar verkliga orkaner av skratt i salongen.

ALLAN KÄMPE FILIP och MAJKEN

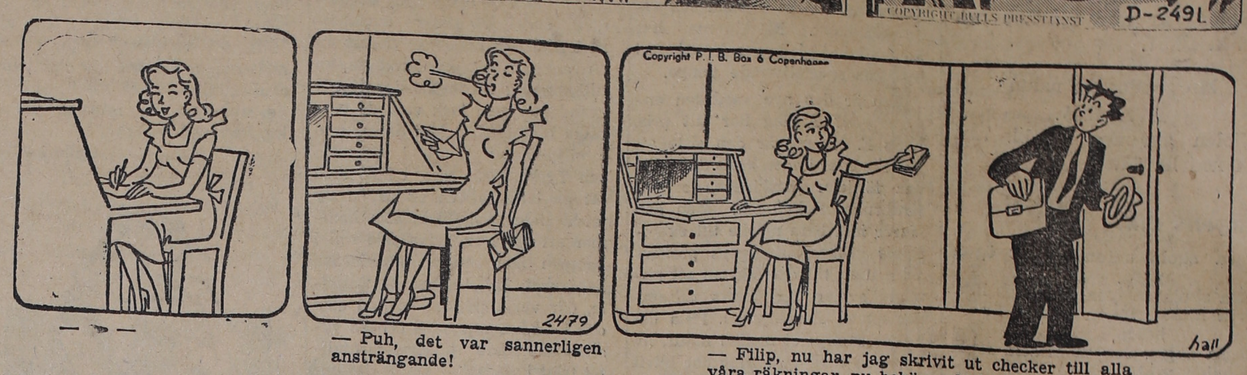

— Puh, det var sannerligen ansträngande!

— Filip, nu har jag skrivit ut checker till alla våra räkningar, nu behöver du bara frankera kuverten och sätta in pengar på kontot!

OLLI,

NALLE PELLE PINGO

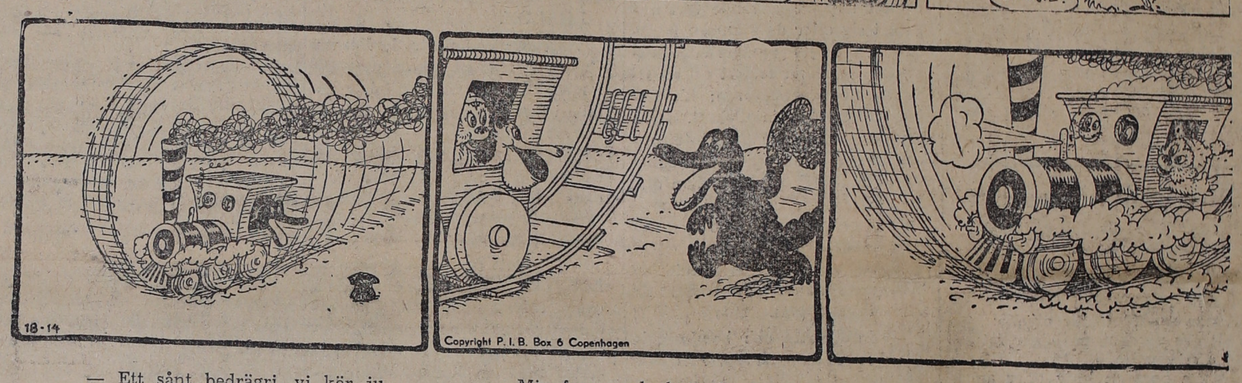

— Ett sånt bedrägri, vi kör ju inte runt, det är bara rälsen som gör det. Och jag som hade glatt mig så... stanna — bromsa, Nalle.

— Min fars gamla hatt ska inte behöva ligga där övergiven, medan vi far ut på långresa. Den är bra att ha, om vi vill ha lite extra tak eller om någon ska impone-

— Bravo, Töffkarl, å kör ett riktigt galoppexpresstöftåg. Vissla lite mer, så att alla hinner flytta sig innan vi kommer susande.

POSLISIÄRT

I Nyköping avslöjades nyligen två konstaplar ur självaste ordningsmakten som vedtjuvar, vilket ju var ganska phult. Denna cause ce'le'bre har öppnat folkhumorns rikaste flöden, rapporteras från den goda staden. Och polisen har nog fått det lite mera hett kring öronen än man räknade med när man la sig till med en och annan vedpinne. När stadens ungdomar möter ordningsmakten hör det nu till "god ton" att hälsa densamma med — V-tecken! Vidare har man kommit på det klara med varför konstaplarna alltid färdas två och två i radiobilarna: När den ene tröttnar så tar den andre ve... Vad som går stadens poliskår djupast till sinnes, medd. vår förtrogne, är kanske i alla fall att man börjat döpa om alla k o n s t a p l a r till v e d s t a p l a r! Ack ja, det är inte lätt vara polis i Nyköping just nu.

MARSCHFART

på bra väg kan bli dödsfart i städer och samhällen. Fort, fortare, farligt — kör varsamt!

Ett ord på vägen

Ivrig ungdom.

Om en av Hans Nielsen Hauges unga vänner, Ole Christiansen från Romedal, berättas det att han blev omvänd vid 19 års ålder. Men han ville gärna få vägledning av Hauge själv. Genom brev från Hauge till vännerna fick han veta, att denne befann sig i Bergen. Och så bestämde han sig för att gå dit. Han hade ingen aning om, var staden låg, och han hade inte kommit långt utanför sin hembygd, förrän han började fråga efter Bergen.

Folk skrattade åt honom, men han bara frågade och frågade och gick och gick. Sitt uppehälle klarade han genom att ta tillfälligt arbete i någon gård på de platser han passerade.

Till slut kom han så till Bergen och frågade sig vidare fram, till dess han äntligen fick tag i Hauge. Och så fick han vara tillsammans med denne själasörjare och tala ut om allt, som angick hans salighets sak.

Äkta, kristen ungdom är entusiastisk och ivrig för Kristi sak. Sann iver är ungdomens särprägel och styrka. Den som är ivrig efter att tränga in i Guds ord och få kunskap om de eviga tingen, han går helt in för det och får också uppleva, att Gud lönar den ivrige.

Ivriga unga kristna tänder också hos andra den glöd, som brinner hos dem själva. Iver är ovärderlig där nytt land skall erövras. Där slapphet och maklighet slår sig till ro och säger: "Det tjänar ingenting till', där går iver och hänförelse på vågorna med blicken fäst på Jesus.

Guds rike behöver sådana unga som Titus: "Gud vare tack, som också i Titus' hjärta ingiver samma nit för eder. Ty han mottog villigt vår uppmaning, ja, han var så nitisk, att han nu självmant far åstad till eder." 2 Kor. 8:16, 17.

Var trofast, du unga hjärta,
som brinner så klart och hett
för ordern som blev given
och synen som du sett.
Stå stark, släpp aldrig taget,
och du skall se till slut,
att Kristus vinner slaget
åt den som håller ut.

Oersättliga handlingar till spillo vid brand. Vid en häftig eldsvåda på onsdagsförmiddagen ödelades gamla Sveaholms säteribyggnad i Västboås. Byggnaden som beboddes av hemmansägare Erik Häger var 125 år gammal. De båda föregående säteribyggnaderna hade också lagts i aska. Gamla oersättliga papper och handlingar om byn och dess historia förstördes. Fastighet och lösöre var endast försäkrade för 40.000 kr.

Osynliga stängsel

av Dagmar Edqvist

(61)

Här var en ny av de många spänningarna på detta sjukhus, det var ett av skälen att hon ville härifrån. Ella Hendel var en gåtfull person som Börje Mattson inte så dagsklar som han i första taget föreföll. Gunnel visste inte om de bara var vänner eller hade varit någonting mer, hon visste inte om det förolämpade Ella att Börje allt oftare sökte upp henne. Men hon ville inte komma på mellanhand mellan dem som hon gjort mellan Ella och överläkaren.

— Välkommen, sade Gunnel därför nervöst. Det var egendomligt — de sista åren vid universitetet hade man känt sig gammal och världsklok, men när man kom ut i förvärvsarbetet bland äldre kolleger försattes man plötsligt tillbaka till en novisaktig osäkerhet.

Det där att folk samlades på hennes rum var dock något som hon sen alla tider var van vid. Hon tyckte bara inte om att ha fått en säng som dominerande möbel, det var en smula deklasserande just som hon började bli en person i staten.

— Jag stör väl inte, sade doktor Hendel, men steg utan tvekan in.

Doktor Mattson körde fingrarna genom kerubhåret och fick en spegelsglimt i blicken då han såg från den ena unga kvinnan till den andra. Han hade inte utseendet för sig, men det fanns en viss munter, maskulin hänsynslöshet med honom, som inte var utan effekt — och det visste han.

— Slå er ner var ni kan, sade Gunnel, jag går ut och ringer till kondis efter kaffe åt oss.

När hon kom tillbaka satt Börje Mattson bekvämt tillbakalutad på sängen — vilket hon tyckte var att ta henne väl mycket på orden. Ella satt i rummets enda karmstol och rökte tankfullt en cigarrett, hennes ögon var outgrundliga bakom de negativa glasen. Doktor Mattson gjorde inbjudande plats bredvid sig, men Gunnel satte sig på en hård stol.

— Kan du tänka dig, sade Börje till Ella, att den här tokiga flickan håller på att fastna på den grova kroken från salig "Lovisa Tillander".

Han tittade avvaktande på Ella Hendel för att se om hon skulle försöka bli av med Gunnel. Men Ella slog av cigarretten och sade lugnt:

— Det hoppas jag du inte gör, Gunnel.

Hon är egentligen vacker, tänkte Gunnel, som satt och såg på hennes profil. Som en egyptiska. Nefertite i goggles.

— Varför inte? frågade hon. Jag tycker det är intressant med föreningen av barnsjukhus och konvalescenthem i så liten skala. Att vara en kugge i maskineriet i ett stort sjukhus lär man sig snart, men att sköta en sådan sak... Det fodrar mer, och man får följa fallen längre. Vad bryr jag mig om ifall jag förlorar ett par tjänsteår.

— Vad det är likt flickor! avbröt Ella Hendel med skärpa. Hur tror du vi någonsin ska kunna ta upp konkurrensen med männen, om vi inte "bryr oss om" löner och tjänsteår?

— Jag menade inte riktigt så sade Gunnel krossad. Men sedan blev hon ond på sig själv för att hon genast föll undan och tillade med någon hetta: Jo, jag menade att det är viktigare att komma till en plats där man lär sig mycket än att slentrianmässigt samla meriter.

— Hon är rörande grön och idealisk, sade Börje. Men akta dig som bara fasen för det där så kallade barnsjukhuset, det lär vara ett verkligt råttbo.

— Hur så?

— Det är en privat stiftelse, som lever på en gammal donation. Hittills har styrelsen och en föreståndarinna skött hemmet efter egen uppfattning, men nu har de fått varning av medicinalstyrelsen att ta dit en läkare och sanera hemmet — eller slå igen.

— Då skulle man alltså få modernisera det på egen hand? sade Gunnel optimistiskt.

— Du får ett helsike om du försöker! Kom ihåg att styrelsen tar dit en läkare nödd och tvungen. Jag varnar dig.

Gunnel bara log och bytte samtalsämne.

— Hur går det med din finska resa? frågade hon och blev allvarlig.

— Jag ger mig i väg första april, svarade han.

Men den första april behövde inte Finland några frivilliga mer.

Stig Falckman kom inte hem genast efter fredsslutet. Kort dessförinnan hade han och hans män gjort en djärv framryckning för att undsätta en hårt pressad avdelning. Ett av de dykande fientliga bombplanen kom litet för nära; den tunga bomben rev upp vägen och dödade flera man. Stig hittades medvetslös utan synbara yttre skador, utom att det blödde litet ur ögonen. Han hamnade så småningom på ett krigssjukhus.

Det var på sjukhuset han upplevde den nionde april, som skakade hela den skandinaviska världen. Han kom tillbaka till Stockholm lagom för att vara med om första maj 1940, och han hörde till dem som med gripenhet kände vad det betydde av frigjord emotionell kraft för nationen. Först hade åtminstone hälften av folket med ett snett leende av misstro betraktat allt som hette tradition och fosterland och dess symboler. Nu sveptes med en gång förbehållen bort i en stor känslostorm. Man kände med den uppblossande lojaliteten mot hemmalaget på en fotbollsplan: svenska folket, det är vi. Fosterlandet, det är vårt. Det är oss det gäller.

Man gnuggade sig yrvaket i ögonen, man kände musklerna spännas av vilja och kraft till självförsvar. Det steg ett morrande ur folkdjupet: vad nu då, varför sägs det att vi inte har ett effektivt försvar? Vi vill ha flotta, vi vill ha flyg, vi vill ha tanks — varför finns de inte?

Ingen kändes vid sin gårdag, då man svor över varenda krona till försvaret och om möjligt försökte producera krämpor som skulle fria en från värnplikten.

Gamla blågula knektar såg med häpnad och misstroget löje denna plötsliga patriotism ur de djupa leden, sade halvt förbittrade: Vad var det vi sade för tjugofem år sedan? Nu är det så dags!

Men kärntruppen av deras yngre yrkesbröder, män som Stig Falckman och många med honom, både högre och lägre i graderna, upplevde vågen av nationell väckelse som en sorts bönhörelse. De stod redo att göra sin insats — här var deras tillfälle, de välkomnade det. När deras ärliga patos möttes av förståelse i stället för hånfullhet, frigjordes krafter hos dem med; de tog på sig övermänskliga arbetsbördor och gick i land med dem.

För Stigs vidkommande betydde det att han för många månader framåt blev soldat och ingenting annat än soldat, knappast hade något privatliv.

(Forts.)